

10005

10012

10014

Holdninger og bevissthet rundt frivillig støypåvirkning hos studenter i Trondheim - Med fokus på deltakelse på utesteder og konserter

"Attitudes and awareness of the voluntary noise exposure of students in Trondheim"

Mai 2020

NTNU

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

Fakultet for medisin og helsevitenskap

Institutt for nevromedisin og bevegelsesvitenskap

Bacheloroppgave

2020

10005
10012
10014

Holdninger og bevissthet rundt frivillig støypåvirkning hos studenter i Trondheim - Med fokus på deltakelse på utesteder og konserter

"Attitudes and awareness of the voluntary noise exposure of students in Trondheim"

Bacheloroppgave
Mai 2020

NTNU

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.
Fakultet for medisin og helsevitenskap
Institutt for nevromedisin og bevegelsesvitenskap

Kunnskap for en bedre verden

Holdninger og bevissthet rundt frivillig støypåvirkning hos studenter i Trondheim

- **Med fokus på deltakelse på utesteder og konserter**

“Attitudes and awareness of the voluntary noise exposure of students in Trondheim”

- *With focus on nightclub and concert attendance*

Bacheloroppgave i audiologi

Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet (NTNU)

Fakultet for medisin og helsevitenskap (MH)

Institutt for nevromedisin og bevegelsesvitenskap (INB)

Studieprogram for audiologi (AUD)

BAU2017

Kandidatnummer:

10005, 10012, 10014

Sammendrag

Bakgrunn: Verdens helseorganisasjon rapporterte at 1,1 milliard unge voksne risikerer hørselstap på grunn av høye støy- og lydnivåer på utesteder og konserter. Studenter er gruppen som oftest utsetter seg for frivillig støyeksponering gjennom hyppig deltakelse på utesteder og konserter, med veldig høye støy- og lydnivåer. Tidligere forskning viser også at studenter er dårlige til å bruke hørselspreventive tiltak, til tross for noe kunnskap om hørselsrelaterte konsekvenser fra høye støy- og lydnivåer. Manglende regelverk gir ingen garanti, for at besøkende av utesteder og konserter oppholdes i forsvarlige støy- og lydnivåer.

Formål: Studien har som formål å undersøke hvorledes studentene er bevisst sine holdninger angående frivillig støyeksponering, og bruk av preventive tiltak.

Metode: Studien er en kvantitativ studie med et survey. Målgruppen for studien er studenter i Trondheim, hvor deltakernes alder er 19-28 år.

Resultat: Undersøkelsen viser at hørselspreventive tiltak benyttes i mindre grad på utesteder (10,7% (n=56)), enn på konserter (21,4% (n=56)). 51,8% (n=56) rapporterer om at de glemmer å bruke hørselsvern og 39,3% (n=56) har ikke tenkt over dette. 33,9% (n=56) velger å ikke bruke hørselsvern grunnet vanskeligheter med å kommunisere. Halvparten er klar over at høye lydnivå kan føre til hørselstap og tinnitus, 1 av 4 er bekymret for å tilegne seg hørselstap eller tinnitus og 36,4% (n=56) opplever tinnitus etter en kveld på utested eller konsert. Til tross for mange studenter (44,6 % (n=56)) som opplever musikken på utesteder og konserter som ubehagelig høy, og 51,8% (n=56) som har valgt å forlate et utested eller en konsert grunnet høye lydnivå, blir hørselspreventive tiltak kun benyttet av >10% (n=56).

Konklusjon: På tross av at mange studenter opplever lydnivået på utesteder som ubehagelig høyt, er det mange som er bevisst konsekvensene av dette, men likevel velger å ikke benytte seg av hørselspreventive tiltak. Flere velger heller å forlate et utested eller en konsert, enn å bruke hørselsvern. Det virker å være negative holdninger til bruk av hørselsvern, og dette baseres på ulike årsaker; for eksempel manglende informasjon om lydnivå og utilgjengeligheten av hørselsvern. Det finnes heller ikke retningslinjer for å ivareta besøkende på utesteder, sammenlignet med konserter. Det kommer frem i vår undersøkelse at konserter er en arena som gir større rom for bruk av hørselspreventive tiltak. Studentene viser i noen

grad bevissthet angående høye støy- og lydnivå, men holdninger til bevisst bruk av hørselsvern kommer ikke frem.

Abstract

Background: The World Health Organization reported that 1.1 billion young adults are at risk of hearing loss due to, among other things, high noise and sound levels at nightclubs and concerts. Students are the group most often exposed to voluntary noise exposure by frequent participation in nightclubs and concerts with very high noise and sound levels. The previous research also shows that the students poorly use hearing protection despite some knowledge of the bad impact of high noise on the human hearing system. A lack of regulations in this field does not guarantee that visitors of nightclubs and concerts are safe with the level of clamour they are surrounded by.

Aims: The study investigates what attitudes and how much awareness there is among students in Trondheim regarding the topic. It is also desirable to examine what contributes to making the choices.

Methods: This research is a quantitative study with a questionnaire. The target group for the investigation are students in Trondheim aged between 19 and 28 years.

Results: The study results show hearing protection are used to a lesser extent at nightclubs (10,7% (n=56)) than at concerts (21,4% (n=56)). 51,8% (n = 56) report having forgotten to use hearing protection and 39.3% (n=56) have not thought about why they choose to not use it. 33,9% (n = 56) choose not to use hearing protection because of difficulties in communicating. Half of the students are aware that high noise levels can cause hearing loss and tinnitus. 36.4% (n = 56) experience tinnitus after a night out at a nightclub or concert, and 1 in 4 is concerned about hearing loss and tinnitus. Almost half of the students (44.6% (n=56)) experience the music in nightclubs and concerts as unpleasantly loud, and 51.8% (n = 56) have chosen to leave the nightclub or a concert because of high noise levels. Unfortunately, hearing protection is used by >10% (n=56).

Conclusion: Even though many of the students experience the noise level at night spots as uncomfortably loud, and know the auditory consequences of this, very few choose to use hearing protection. More people choose to leave a nightclub or a concert than to use hearing protection. There seems to be negative attitudes towards the use of hearing protection, and this is based on various reasons. Lack of sound level information and inaccessibility of

hearing protection. There are also no guidelines for safeguarding visitors to nightclubs, compared to concerts. However, it turns out that concerts are an arena that provides greater scope for both use and availability of hearing protection. The students show some extent awareness and knowledge regarding high noise and sound levels and the impact of voluntary noise exposure on hearing, but attitudes around use of hearing protection do not emerge.

Forord

Denne studien er inspirert av egne erfaringer, og er ikke ment å være en moralpreken. Vi håper dog at den kan tilføre bredere kunnskap og økt forståelse hos studenter og yrkesgrupper som jobber med tiltak mot hørselsrelaterte konsekvenser. Kunnskap og forståelse om skadeomfang ved påkjenning av høye støy- og lydnivåer er viktig, da hørselen er en sårbar sans.

Det hadde ikke vært mulig å gjennomføre undersøkelsen uten informantene, så en stor takk til dere! Spesielt takk til Anita, som var vår veileder gjennom prosessen og ga oss gode råd og støtte. Videre vil vi rette takk til familie og venner som har vært der med gode råd og mental støtte. Takk til medstudenter for mange fine stunder og lærerike erfaringsutvekslinger, og takk til lærerne ved Audiografutdanningen.

Tusen takk!

Innholdsfortegnelse

1. INTRODUKSJON	1
1.1 BAKGRUNN	1
1.2 STØY	2
1.2.1 Påvirkningen av støyen på hørselsorganet	2
1.3 KONSEKVENSER	3
1.3.1 Fysiologisk.....	3
1.3.2 Tinnitus	4
1.3.3 Andre konsekvenser av høy støyeksposering	4
1.4 HØRSELSPREVENTIVE TILTAK	5
1.5 LOVVERK OG RETNINGSLINJER.....	5
1.6 ARENA FOR FRIVILLIG STØYEKSPONERING	6
1.6.1 Utested.....	7
1.6.2 Konsert	7
1.7 BEVISSTHET OG HOLDNINGER HOS UNGE VOKSNE OG STUDENTER	7
2. PROBLEMSTILLING	9
3. METODE	9
3.1 KVANTITATIV METODE.....	10
3.2 DELTAKERE.....	10
3.3 SURVEYET	11
3.4 BEHANDLING AV DATA.....	13
3.5 ETISKE PROBLEMSTILLINGER	13
4. RESULTATER	14
4.1 FRIVILLIG STØYEKSPONERING	15
4.1.1 Deltakelse på utested	15
4.1.2 Deltakelse på konsert.....	15
4.2 BEVISSTHET PÅ UTESTED.....	15
4.2.1 Opplevd lydnivå.....	15
4.2.2 Bekymring.....	15
4.2.3 Bruk av preventive tiltak på utesteder	16
4.2.4 Kunnskap om konsekvenser	17
4.3 BEVISSTHET PÅ KONSERT	17
4.3.1 Opplevd lydnivå.....	17
4.3.2 Bekymring.....	17
4.3.3 Bruk av preventive tiltak på konsert	18
4.3.4 Kunnskap om konsekvenser	19
4.4 HOLDNINGER TIL INTENSE STØY- OG LYDNIVÅER.....	19
5. DISKUSJON	21
5.1 FRIVILLIG STØYEKSPONERING	21
5.1.1 Deltakelse på utested	22
5.1.2 Deltakelse på konsert.....	22
5.2 BEVISSTHET	23
5.2.1 UTESTED	23
5.2.1.1 Opplevd lydnivå.....	23
5.2.1.2 Bekymring.....	24
5.2.1.3 Bruk av preventive tiltak på utested.....	24
5.2.1.4 Kunnskap om konsekvenser	25
5.2.2 KONSERT.....	25
5.2.2.1 Opplevd lydnivå.....	26
5.2.2.2 Bekymring.....	26
5.2.2.3 Bruk av preventive tiltak på konsert	27
5.2.2.4 Kunnskap om konsekvenser	27

5.3 HOLDNINGER TIL INTENSE STØY- OG LYDNIVÅER.....	28
6. METODEKRITIKK	30
6.1 SURVEYET.....	30
6.1.1 Valg av spørsmål.....	30
6.1.1.1 Forståelse	31
6.2 RELIABILITETEN.....	31
7. KONKLUSJON	32
8.REFERANSER	34
VEDLEGG I	37
VEDLEGG II.....	38

1. INTRODUKSJON

1.1 Bakgrunn

Verdens helseorganisasjon (WHO) rapporterer om at 1,1 milliard unge voksne risikerer hørselstap på grunn av blant annet høye støy- og lydnivåer på utesteder og konserter. Beach, Gilliver & Williams (2010) fant ut at studenter gjennomsnittlig kan tilbringe hele 9,9 år av sitt liv i frivillig støypåvirkning på et 97,9 dB-nivå. Støy- og lydnivå fra fritidsaktiviteter som innebærer høye støy- og lydnivåer, bidrar til at man fortere når det akseptable årlige eksponeringsnivået, som er 220 dager. I en annen studie gjort av Beach, Gilliver & Williams (2013) kommer det frem at unge voksne som tilbringer gjennomsnittlig 3,3 timer pr uke på utesteder, når det akseptable eksponeringsnivået for en uke på disse få timene. Høye lydnivåer som 92 dB blir målt på konserter, og 100,4 dB til 112 dB blir målt på diverse utesteder av Beach et al., (2013). Deres studie viste at studenter brukte i gjennomsnitt 2,7 timer på utesteder og 3 timer på konsert. Disse støy- og lydnivåene kombinert med antall timer for eksponering, gir en høy risiko for hørselsrelaterte konsekvenser.

Forskriften om vern mot støy på arbeidsplasser (2006) viser at den daglige støygrensen for en arbeidstaker er 8 timer i 85 dB, hvor arbeidsgiver er ansvarlig for hørselspreventive tiltak for de ansatte. På den andre siden finnes det ikke retningslinjer for bruk av preventive tiltak på arrangementer med høyt støy- og lydnivå, sett bort fra der arrangøren er nødt til å varsle om hørselsskader dersom lydnivået er ved 92 dB sammenhengene i en halvtime.

Frivillig støyeksposering og høye støy- og lydnivåer opplyses i mange studier, men unge voksne og studenter bruker ikke hørselspreventive tiltak like ofte som de burde. Johanson, Andrew, Walker, Morgan & Aldren (2014) nevner at 86% (n=350) av deltakere i deres studie aldri har fått informasjon om støyskade, eller blitt anbefalt å bruke ørepropper. I en annen studie kom det frem til at bare 14% (n=9693) av deltakere bruker hørselsvern der høye støy- og lydnivåer er til stede. I samme studie er det også 29% (n=9693) som har fått informasjon om å bruke hørselsvern ved høye støy- og lydnivåer (Chung, Des Roches, Meunier & Eavey, 2005, s. 864). Olsen Widén & Erlandsson (2004) rapporterte opplevelse av fysisk smerte eller piping i ørene etter arrangementer som utesteder og konserter. Det ble og nevnt, at det var etter disse arrangementene det ikke ble brukt hørselspreventive hjelpemidler. Vi ønsker derfor å undersøke hvordan holdningene og bevisstheten er her i Trondheim blant studentene.

Forskningen vil også utvide de allerede kjente resultatene og bringe mer kunnskap til denne delen av fagfeltet.

1.2 Støy

Støy blir i Gelfand (2016, s. 456) definert som uønsket lyd. Man kan ofte oppleve lyder som slitsomme eller forstyrrende, på en måte som går over til å bli for intens. Lyd som er uønsket og irriterer, avbryter eller forverrer omstendighetene, kan oppfattes som støy. De fleste støytilfeller varierer i en periode fra noen sekunder til timer. Lydnivået vil også variere på denne tiden. Dette kan for eksempel være lydnivået på en nattklubb, eller konsert (Gelfand, 2016, s. 469). Støy blir definert som et subjektivt begrep, altså støy oppfattes forskjellig fra person til person. Støy som er ubehagelig for en person, kan være behagelig for en annen (Gjestland, 2018).

Gelfand (2016) nevner at ungdommer som hyppig utsetter seg for slik støy- og lydnivå ofte kan bli vant til lyden. Dette kan få følger ved at ungdommene ikke viser like mye hensyn til å ta vare på hørselen, som de egentlig burde gjort. Støy kan derfor naturlig knyttes opp mot støyta, som kan være én av mange hørselsrelaterte konsekvenser støy kan påføre hørselsorganet.

1.2.1 Påvirkningen av støyen på hørselsorganet

For å oppfatte en lyd, går lyden gjennom en rekke holdeplasser der den blir gjort om til en overførbar energi. Støy kan som nevnt tidligere skape utallige konsekvenser, fra hørselstap til andre psykiske og fysiske plager.

Lyd blir oppdaget da lydbølgen blir overført til den cochleære væsken i det indre øret, via trommehinnen og ørebenskjeden (Gelfand, 2016, s. 49). Ørebenskjeden sin oppgave er å overføre lydinduserte vibrasjoner av trommehinnen (tensor tympani) til cochlea via det ovale vinduet (Gelfand, 2016, s. 35). Ørebenskjedens muskler, også kalt den akustiske refleksjonen, har som hovedoppgave å stive av ørebenskjeden, slik at høy/skadelig lyd ikke skal nå cochlea og eventuelt skade hårcellene. Tensor tympani trekker seg sammen som en del av en reaksjon på lyder som kan oppfattes som veldig intense lyder. Ved høyt støynivå på et utested vil den ene muskelen, stapediusrefleksjonen, stive av ørebenskjeden og jobbe aktivt med å hindre den høye lyden å nå cochlea. Stapediusrefleksjonen fungerer dog ikke som et komplett hørselsvern, da

den omsider vil mykne opp, og høy lyd vil trenge inn i cochlea. Stapediusrefleksen har også senere latenstid, det vil si at ved plutselige intense lyder vil den ikke rekke å reagere før lyden allerede har nådd cochlea (Gelfand, 2016, s. 38).

Høye og intense lyder kan produsere både midlertidige og permanente skader i cochlea (Gelfand, 2016, s. 159). En permanent skade blir også kalt et sensorinevrogent hørselstap. Et sensorinevrogent hørselstap blir påvirket av de ødeleggende effektene av overstimulering av høye lydnivåer, som regel over en lang periode blir forklart som et støypåvirket hørselstap (Gelfand, 2016, s. 460). Gelfand (2016, s. 456) beskriver støypåvirket hørselstap som et resultat av en intens høy lyd. Både ytre og indre hårceller blir skadet av støy, men de ytre hårcellene er mest sårbare. Skade kan komme av utmattelse av hårcellene, strukturelle forandringer, degenerasjon av strukturer i hårcellene, men også total degenerasjon og tap av hårceller, nevrale celler og bærende celler. Det finnes som nevnt tidligere metabolske forstyrrelser i cochlea som kan være reversible; som for eksempel midlertidig terskelforskyvning/midlertidig hørselstap. Det er forsket på at ved flere antall påkjenninger av midlertidige hørselstap kan gi degenerering av auditoriske nerveceller. Dette kan eventuelt gi et permanent hørselstap (Gelfand, 2016, s. 160).

1.3 Konsekvenser

Støy er et resultat av for mye lyd og kan bli oppfattet svært individuelt når det kommer til hørselsrelaterte konsekvenser. I denne oppgaven viser vi til at hørselsrelaterte konsekvenser som oppstår ved frivillig støypåvirkning blir betegnet som; midlertidig og permanent hørselstap, tinnitus, søvnproblemer, stress, fysisk vondt i ørene og hodepine (Gelfand, 2016, s. 473).

1.3.1 Fysiologisk

Gelfand (2016, s. 460) viser til to ulike hørselsrelaterte konsekvenser av intens støy; midlertidig terskelforskyvning og permanent terskelforskyvning, også kalt støypåvirket hørselstap. En midlertidig terskelforskyvning blir forklart som en midlertidig endring i audiogrammet; f.eks. fra 5 db til 21 db og så etter en kort stund går det tilbake til 5 db. Dette kan skje like etter man blir utsatt for intens støy, som for eksempel en konsert eller støy- og lydnivåer på et utested. I studien til Smith, Davis, Ferguson & Lutman (2000) kommer det frem at 10,1% (n=356) av deres informanter har opplevd en midlertidig terskelforskyvning

etter deltakelse på utested, og 11,8% (n=356) etter deltakelse på konsert. En permanent terskelforskyvning er et resultat av samme støypåvirkning, men at tersklene ikke går tilbake til sin opprinnelige posisjon før støypåvirkningen. En permanent terskelforskyvning blir forklart som et støypåvirket hørselstap og da som oftest et sensorienevrogent hørselstap (Gelfand, 2016, s. 460).

Gelfand (2016) forklarer «ikke yrkesmessig støyeksposering» som støy fra hverdagslige aktiviteter. Dette er noe som kan bidra til et hørselstap i like stor grad som yrkesrelaterte støyeksposeringer, og kombinasjonen av disse to kan gi fatale konsekvenser for hørselen. Musikk er antakeligvis den vanligste kilden til hørselstap hos studenter.

1.3.2 Tinnitus

Forutenom hørselstap, er tinnitus en kjent konsekvens av støy. Tinnitus blir beskrevet som en oppfatning av lyder som ikke stammer fra en ekstern stimulus. Tinnitus er relatert til sensorinevralt- og mekaniske hørselstap, men forekommer også ved normale hørselsverdier (Gelfand, 2016, s. 139). Olsen Widén og Erlandsson (2016) beskriver tinnitus i sin studie som en tilstand forårsaket av ulike miljøfaktorer, for eksempel; støyeksposering. De nevner også hvordan unge ofte har økt prevalens for tinnitus da de eksponerer seg for frivillig støyeksposering på konserter og nattklubber. Unge som utsetter seg for signifikant høyt støy- og lydnivå over tid kan ha opp mot tre ganger større sjanse for å pådra seg hørselsrelaterte konsekvenser enn unge som ikke utsetter seg for en slik type støy. I studien til Smith et al., (2000, s. 49) rapporterer 28,7% (n=356) at de opplever tinnitus etter deltakelse på utested og 29,8% (n=356) etter konserter.

Tinnitus kan både bli oppfattet subjektivt og objektivt. Subjektiv tinnitus er egenoppfattet lyd, som ofte forekommer av skade i cochlea, for eksempel; nedbryting av hårceller fra støy-påvirket hørselstap. Objektiv tinnitus er en mer sjelden type tinnitus, og kan bli oppfattet av andre enn personen selv. Denne typen tinnitus forårsakes som regel av ulike tilstander, for eksempel: muskulær aktivitet og aktivitet i det vaskulære systemet (Gelfand, 2016, s. 139).

1.3.3 Andre konsekvenser av høy støyeksposering

Effektene av støyeksposering er ikke begrenset til kun hørselstap og tinnitus. Irritasjon av lyder kan også forekomme av for mye støy. Dette kan være lyder som for enkelte oppfattes

som slitsomme og forstyrrende (Gelfand, 2016, s. 469). Interferens i talekommunikasjon blir beskrevet av Gelfand (2016) som vanskeligheter for å oppfatte tale i støyete omgivelser på grunn av lydbølgene som overlapper hverandre. Man må blant annet prate høyere, og konsentrere seg om å oppfatte det som blir sagt da dette kan bli en vanskelighets- og stressfaktor. Trangen av å repetere ved behov, ha tydeligere kroppsspråk og minke avstanden mellom sender og mottaker blir viktigere. Dette kan for mange være både slitsomt og utmattende (Gelfand, 2016, s. 470). Støy kan påvirke andre sider av livet enn hørsel- og språkkommunikasjon. Støy kan blant annet påvirke psykiske og fysiske aspekter i livet. Støy kan gi søvnproblemer, stress og angst, forandring i hjerte- og pusterytme, negativ påvirkning av kognitiv og sensorimotoriske oppgaver på grunn av opphisselse og distraksjon, og føre til dårligere skoleopptreden (Gelfand, 2016, s. 473).

1.4 Hørselspreventive tiltak

Beach et al., (2013) mener at utfordringen til fagpersoner er å gi målrettede beskjeder til ungdommer utsatt for denne type støy- og lydnivå, og gi forebyggende tiltak som er relevante, givende og tilgjengelige for dem. De nevner at ved å forstå seg på det psykososiale miljøet rundt ungdommen, kan vi lettere nå frem til dem med preventive tiltak. Studien beskrev også at ved å bruke kreativ måte som; å skrive en advarsel på konsertbilletter, på drikkeunderlag, på glass eller plakater på toaletter kunne man nådd fram til flere. Nødvendigvis ville ikke denne løsningen utgjøre en forskjell med en gang, men plante en tanke hos flere (Beach et al., 2013, s. 24).

Gilles et al. (2012) rapporter om at de ser at påvirkningen fra medstudenter har noe å si for om en velger å beskytte hørselen på utested. Dette velger de å se på i sammenheng med Ajzen's teori om planlagt atferd som beskriver hvordan vi mennesker påvirker hverandre. Dette kan da tolkes på 2 måter; enten vil folk bruke hørselsvern fordi andre bruker det, eller ikke bruke det fordi ingen andre gjør det. Derfor ville det ha vært naturlig å kommunisere til studenter via andre studenter for å nå flest mulig og da kanskje se en endring når tiltakene kommer fra en "likemann" og ikke et voksent helsepersonell (Gills et al., 2012, s.903).

1.5 Lovverk og retningslinjer

Forskriften om støy på arbeidsplassen er skrevet etter anbefalinger fra WHO, og skal sikre at arbeidstakernes helse og sikkerhet beskyttes mot fare som oppstår eller kan oppstå når

arbeidstakerne utsettes for støy. Hørselen tåler 85 dB i 8 timer daglig før det kan oppstå en permanent hørselsskade (Forskrift om støy på arbeidsplassen, 2006, § 1). Ved en økning på 3 dB halveres belastningstiden som hørselen tåler. Det finnes altså retningslinjer og lover for arbeidere på støypåvirkede arbeidsplasser, men ikke for de som er besøkende.

Folkehelseloven har som formål å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevne sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Loven skal sikre at blant annet kommuner setter i gang tiltak for å fremme folkehelse (Folkehelseloven, 2011, § 1). Det er den eneste loven som kan si noe om hvordan utesteder burde forholde seg til høye støy- og lydnivå, da det ikke finnes noen lov/retningslinjer angående støy- og lydnivå for besøkende. Trondheim kommune har utarbeidet kommunale retningslinjer om støy fra musikkanlegg og høyttalere på konserter. Ved et lydnivå som overstiger 92 dB over en halvtime er arrangøren nødt til å varsle deltakere om faren for hørselsskade. Absoluttgrensen er satt til 102 dB over et gjennomsnitt på en halvtime og det absolutte lydnivået er 130 dB for kortvarige lyder.

1.6 Arena for frivillig støyeksponering

Hvilket støy- og lydnivå som skader hørselen, blir sammenlignet med varigheten av støy- og lydnivået. En midlertidig terskelforskyvning øker når varigheten av støy- og lydnivået øker (Gelfand, 2016, s. 460). For å finne ut av hvor mye støy hørselen tåler over en gitt periode, og hvor stor potensiell skade et lydnivå kan føre til bruker man 3 dB handelsregelen som er verktøy. Ved en 3 dB økning på lydnivået halveres belastningstiden, det vil si at fra 85 dB til 88 dB tåler hørselen å bli belastet i 4 timer, fra 88 db til 91 db tåler den 2 timer og så videre (Gelfand, 2012, s. 467).

I vår studie valgte vi å undersøke to ulike arenaer for frivillig støyeksponering, som er populære blant studenter. I studien til Beach et al. (2013) forklarer de hvordan støy- og lydnivåene på musikkarrangementer kan gjøre deltakelsen på dette en risikoaktivitet. De finner en sterk sammenheng mellom deltakelse i støyutsatte aktiviteter med intens høy lyd og støypåvirket hørselstap Gjennomgående forskning viser at arrangementer for frivillig støyeksponering, i dette tilfellet utesteder og konserter, har et uforsvarlig høyt lydnivå som vil bli forklart i punk 1.6.1 og 1.6.2.

1.6.1 Utested

Studenter er den mest utsatte gruppen med tanken på frivillig støyeksponering på utesteder. Balanay & Kearney (2015) skriver i sin studie om 55,4% (n=2151) av deres deltakere som deltar på utesteder. Beach et al. (2013) belyser i deres studie hvordan støy- og lydnivåer blir målt opp til 97 dB, hvor deres deltakere deltar på utesteder i gjennomsnitt 10 ganger i året. Det rapporteres enda høyere tall i ulike studier, hvor for eksempel Serra et al. (2005, s.69) nevner nivåer mellom 104,3 - 117,5 dB på utesteder i Argentina. Målinger gjort i Brasil viser lydverdier på utesteder helt opp til 130-140 dB (Maria, Zocoli, Morata, Marques & Corteletti, 2009, s.692), og Olsen Widén & Erlandsson (2004, s.29) skriver i sin studie om studenter som bli eksponert for <97 dB støy på utesteder. Barlow & Castilla-Sanchez (2012) måler i sin studie opptil 100.4 dB på utesteder, og Gilles et al. (2012) viser til målinger som har blitt gjort der støy – og lydnivået er målt til 104, noen ganger 112 dB på utesteder.

1.6.2 Konsert

Gelfand (2016) forklarer hvordan mange konsertlokaler spiller opp mot 103,4 dB, og i studien til Beach et al. (2013) rapporterer de om et lydnivå opp mot 92dB på konserter. I samme studie belyser de hvordan konserter på lik linje som utesteder, er en populær musikkarena for unge mennesker, og nevner at deres deltakere deltar på konserter i gjennomsnitt 5 ganger i året. Dette kommer frem i studien til Balanay & Kearney (2015), hvor 42,7% (n=2151) deltok på konserter. Dog, blir det i studien til Beach et al. (2013) belyst hvordan deltakelsen på konserter er noe mindre hos studenter. 76% (n=1000) av deres deltakere hadde deltatt på en konsert i løpet av det siste året, og 3,4% (n=1000) deltok ukentlig. Beach et al. (2013) som og la fokus på grupper i samfunnet, og deres deltakelse-mønster på forskjellige arrangementer, så en sammenheng i deltakelse på konsert og utdanning. De la vekt på hvordan den utdannede gruppen deltakere i deres studie tok seg råd til å kjøpe konsertbilletter, i motsetning til gruppen studenter, som ikke har like god råd.

1.7 Bevissthet og holdninger hos unge voksne og studenter

Bevissthet beskrives som vår evne til å oppleve og registrere hva som påvirker oss og vårt samspill med omgivelser, ofte gjennom erfaringene og sansene våre. Personer som har bevisste og gode holdninger til støy, ville bruke hørselsvern oftere enn de som holder seg

nøytrale til dette. Bevisstheten skapes gjennom kontinuerlig opplevelse av oss selv i forhold til betydningsfulle stunder i våre liv, samt tidligere opplevelser og erfaringer som vi kan dra kunnskap ut av. På denne måten knyttes bevissthet opp mot kunnskap, da vi bruker kunnskap til å skape holdninger (Svartdal, 2020). En holdning er en betegnelse for hvordan vi som mennesker vil tenke, føle og handle positivt eller negativt overfor noe. Holdninger kan være basert på kunnskapen vi har tilegnet oss, egen erfaring, men veldig ofte er det noe vi ureflektert tar til oss fra våre omgivelser, som foreldre, venner og andre vi omgås jevnlig med. På denne måten vil bevissthet og holdninger ha en sammenheng (Svartdal, 2018).

Balany & Kearney (2015) finner i sin studie en sammenheng med bevissthet og holdninger, der deltakerne i deres studie som valgte å bruke hørselsvern hadde erfaring fra hørselsrelaterte konsekvenser, og hadde fått informasjon om deres prognose videre, og tiltak for å bedre prognosen.

Holdninger og handlinger kan i noen tilfeller ikke samhandle, da personer ofte kan vise bevissthet til noe, men ikke ha holdninger som understreker dette. Beach et al. (2013) belyser at 51,4% (n=1000) av deres deltakere anser hørsel som en veldig viktig sans de har, og nesten $\frac{3}{4}$ av deres deltakere synes også hørsel er et viktig tema. Det rapporteres i tillegg om 63% (n=1000) som viser kunnskap til permanente hørselsskader, hvor de vet skaden ikke er reversibel. 85% (n=1000) vet også at utesteder og konserter bidrar til hørselsrelaterte konsekvenser. På den andre siden visste 22,3% (n=1000) at høy musikk kan ødelegge hørselen, men valgte å ikke beskytte den, selv om de hadde kunnskap om konsekvenser av høye støy- og lydnivå. Balany & Kearny (2015) belyser hvordan valg av handlinger ofte blir påvirket av miljøet man er i. Man kan ofte være bevisst konsekvensen av noe, men å faktisk utføre en handling etter holdningene sine kan være en utfordring, da miljøet man befinner seg i påvirker i større grad enn man er klar over.

Balany & Kearney (2015) skriver om hvordan vi blir påvirket av miljøet vi er i, for valg av bruk av hørselsvern eller ikke. De nevner i sin studie hvordan mennesker påvirkes av hverandre, da deres deltakere som opplevde hørselsrelaterte konsekvenser brukte beskyttelse oftere, og deres holdninger, bevissthet og bruken av hørselsvern påvirket ofte de som var nøytrale til hørselspreventive hjelpemidler. Ajzen's teori om planlagt atferd beskriver nettopp dette. Handlinger dannes fra holdninger angående et tema, og individets intensjoner vil

påvirke utførelsen av gitt oppførsel eller handling, hvor handlingen vil påvirke andre menneskers bevissthet og holdninger (Ajzen, 1991, s. 181).

2. PROBLEMSTILLING

Det beskrives i teorien om studenter som en spesielt utsatt gruppe for frivillig støyeksponering. Som studenter i en av Norges største studentbyer er det derfor naturlig for oss å ønske å undersøke hvilke holdninger, og hvor mye bevissthet det er rundt dette her. Basert på tidligere forskning, og for et godt sammenligningsgrunnlag, vil følgende problemstilling bli undersøkt og diskutert:

I hvor stor grad er studenter i Trondheim bevisst deres holdninger rundt frivillig støyeksponering og vern av hørsel på utesteder og konserter?

Formålet med studien er å tolke data gitt fra statistiske prosedyrer. Forskningsspørsmålet, også kalt problemstillingen uttrykker hvem vi ønsker å undersøke, også kalt enheter. (Johannessen, Tuft & Christoffersen, 2016, s. 241) Problemstillingen stiller spørsmål til hvorvidt enhetene er bevisst deres holdninger til frivillig støyeksponering På denne måten er bevissthet til holdninger angående frivillig støyeksponering en variabel vi ønsker å undersøke. Det er viktig i en kvantitativ undersøkelse å spesifisere kjennetegn og egenskaper ved enhetene. En variabel er en spesifikk egenskap, eller et kjennetegn ved enhetene som varierer med forskjellige verdier (Johannessen et al., 2016, s. 251).

3. METODE

For å utarbeide en studie og best mulig svare på problemstillingen har vi valgt å bruke en kvantitativ metode.

Våre litteratursøk ble gjort gjennom søkemotorene Oria og Google Scholar. For å avgrense litteratur satte vi krav på artikler skulle være fra 1990 - pr.dags dato og at over 50% skulle være fagfellevurdert. Søkeord som “noise induced hearing loss attitude adolescents club” ble brukt og ga blant annet 18900 treff på google scholar. På Oria.no brukte vi blant annet følgende søkeord “noise-induced hearing loss attitude student” som ga 166 treff. Vi undersøkte også kildene til de ulike forskningsstudiene for å kontrollsjekke at disse var pålitelige og kunne brukes av oss. Dette er med på å styrke reliabilitet og troverdighet.

3.1 Kvantitativ metode

En metode er et redskap som brukes i undersøkelser. For at undersøkelser skal kunne karakteriseres som forskning er man avhengig av å bruke en anerkjent metode (Dalland, 2012, s. 114). Valg av metode er tett knyttet sammen med problemstillingen, da metoden bestemmer hvilken type data som skal brukes for å belyse spørsmålet, og derav hva slags svar man får (Dalland, 2012, s. 111-112). Vi ønsker å forske på graden av bevissthet hos studenter i Trondheim, og se på hvilke tendenser som finnes blant denne gruppen. Til dette egner det seg best med en kvantitativ metode. Kvantitative metoder er tallfokuserte og gir oss muligheten til å se på gjennomsnittet blant deltakerne for ulike vaner, holdninger og opplevelser. I kvantitative undersøkelser er det vanlig å gå i bredden, og samle informasjon fra mange enheter. Flere studenter; heretter kalt respondenter, gir et mer troverdig tall ved utregning av gjennomsnitt (Dalland, 2012, s. 112-113). Trondheim har per 2019 en studentmasse på over 35000 personer. Et antall som gir et godt grunnlag for å gjennomføre en kvantitativ undersøkelse (NTNU, 2019). En vanlig kvantitativ metode er å lage et spørreskjema; heretter kalt survey, med faste svaralternativer. Her får forskerne en avstand til intervjuobjektene, og deltakerne forblir helt anonyme (Dalland, 2012, s. 113-114). Dette er også en fordel med tanke på tidsperspektivet, da deltakerne er uavhengige av oss for å få gjennomført surveyet, og vi kan bruke tiden på å skrive teori og forberede oss på å tolke dataene mens vi venter på svar.

3.2 Deltakere

Denne studien setter søkelys på holdninger og vaner med bruk av hørselsvern og andre teknikker for å beskytte hørselen, med fokus på utesteder og konserter. Støyinduserte hørselstap er en av de vanligste formene for ikke-arvelig hørselstap (Tye-Murray, 2015, s. 173), og musikk er en stor bidragsyter til støy på fritiden (Gelfand, 2016, s. 463). Gilliver, Beach & Williams (2015) sier den gruppen som er mest utsatt for skade på hørselen fra nattklubber og barer er unge mennesker, da de har mer fritid, og ofte drar ut mer. Studenter i Trondheim ble valgt som deltakere; heretter kalt respondenter, da vi er interessert i å se om denne mulig utsatte gruppen passer på hørselen sin. Trondheimsstudentene er spesielt interessante ettersom de annenhver høst arrangerer Norges største kulturfestival, UKA, hvor det blir satt opp mange konserter (<https://www.uka.no>). Studentersamfundet i Trondheim

arrangerer også flere konserter i året, som medlemmer av Studentersamfundet får rabatterte billetter til (<https://samfundet.no>).

Surveyet ble sendt ut til studentkollektiv, idrettsgrupper og andre studenter i Trondheim via facebook-status og messenger-meldinger i form av en lenke til nettsiden med undersøkelsen. Det var helt frivillig å være med i surveyet, og respondentene kunne når som helst i løpet av surveyet velge å avslutte. Vi endte opp med 56 respondenter, hvorav 60,7% (n=56) var kvinner og 39,3% (n=56) menn. Alderen på respondentene var fra 19 til 28 år, med et stort flertall (80%) på 20-23 år.

Inkluderingskriterier for å bli med på studien var at respondenten måtte være student i Trondheim, og ha erfaring med uteliv og/eller konsertdeltakelse, gjerne i Trondheim.

3.3 Surveyet

Surveyet ble utarbeidet med utgangspunkt i problemstillingen og tidligere forskning. I vårt prosjekt har vi ingen direkte kontakt med respondenter, deres helseopplysninger eller andre opplysninger som kan spores opp til enkeltpersoner. Det er derfor ikke nødvendig å søke om godkjenning av forskning fra regional etisk komite (REK). Dette står på nettsiden til REK under “Eksempler på virksomheter som ikke skal søke REK”.

Surveyets logikk er lagt opp slik at vi hadde faste forhåndsbestemte spørsmål, og svaralternativer; også kalt standardisering, som gjorde at vi kunne se på likheter og variasjoner i måten respondentene svarte på. Standardisering gjør at vi kunne generalisere respondentenes svar fra utvalg til populasjon. Ved å ta inspirasjon fra utvalgte forskningsstudier for å bygge opp teorien, brukte vi også det samme temaet i surveyet; nemlig respondentenes holdninger og bevissthet til utelivs- og konsertvaner. Ved å stille konkrete spørsmål laget utfra utvalgt teori, ble det lettere å tolke dataene (Johannessen et al., 2016., s. 261-263). Siden vi ønsker svar på bevisstheten og holdningene til respondentene valgte vi å strukturere surveyet med holdningsspørsmål, kunnskapsspørsmål og atferdsspørsmål. Det vil si at vi hadde en hensikt å kartlegge respondentenes holdninger, meninger og vurderinger av ulike situasjoner. For at slike spørsmål skal fungere, er det forutsatt at respondentene har kunnskap til det aktuelle temaet, og at temaet er relevant for dem slik at de har en mening om det. Ved å velge et tema som er sentralt i studentenes hverdag, som for eksempel utelivs- og konsertvaner, styrkes troverdigheten til surveyet. Det er også reliabelt å stille filterspørsmål,

som for eksempel atferdsspørsmål, i kombinasjon med holdning og kunnskapsspørsmål. Dette skiller ut respondenter som ikke har mening til temaet, men ser også om det er sprik mellom det respondentene mener, og hva de faktisk gjør (Johannessen et al., 2016., s. 271-273). Dette kan for eksempel være å stille spørsmål til «Har du noen gang tatt deg selv i å tenke at lydnivået er for høyt på utested/ konsert?» for så å spørre «Hvor ofte bruker du disse formene for beskyttelse for hørselen på utesteder?».

Surveyet starter med et avsnitt med informasjon om studien, og hva den skal brukes til, før informantene godkjenner deltakelse. Først når de samtykker blir de tatt til surveyet. Surveyet starter med en kort begrepsavklaring for å forsikre oss om at alle har lik forståelse av begrep som kan tolkes på flere måter. Deretter valgte vi to demografiske spørsmål, kjønn og alder, for å se om det finnes noen forskjeller mellom disse.

Hoveddelen av undersøkelsen består av 20 spørsmål, og er delt inn i en del om utesteder, en del om konserter, og en del med generelle spørsmål om hørselsrelaterte konsekvenser. 5 av spørsmålene er like i delene med utested og konserter, for å kunne sammenligne holdninger og bevissthet på de ulike arenaene. 12 av spørsmålene er tatt fra, eller inspirert av, forskningsstudiene vi fant, der 4 av de er blant de 5 som blir stilt 2 ganger i spørreundersøkelsen. Dette gir et godt grunnlag for diskusjonsdelen, med muligheter for sammenligning av våre resultater med andre forskningsstudier.

Rekkefølgen på spørsmålene ble diskutert med tanke på potensiell påvirkning, da noen spørsmål kunne påvirke andre besvarelser. Spørsmålene vi følte kunne påvirke andre besvarelser ble plassert lenger bak i surveyet. Før surveyet ble gjort tilgjengelig for informantene ble det gjennomført to runder med pilotundersøkelser. Hver runde ble pilotundersøkelsen sendt ut til 6 personer som fullførte undersøkelsen og kom med tilbakemeldinger. Etter den første pilotundersøkelsen ble det gjort endringer ut fra tilbakemeldingene vi fikk før neste pilotundersøkelse ble sendt ut. Endringene som ble gjort etter den andre runden med pilotundersøkelse resulterte i det endelige surveyet. Tilbakemeldinger vi fikk gikk på skrivefeil, begreper som trengte forklaring, et par forvirrende setninger, og at det var en interessant undersøkelse med passe lengde. Svarene fra pilotundersøkelsene ble fjernet før vi sendte ut det endelige surveyet.

3.4 Behandling av data

Dalland (2012, s. 144) skriver at innsamlet data må systematiseres, slik at man får en oversikt over hvilke opplysninger man har fått, og om man får besvart problemstillingen. Dataenes relevans må vurderes, og man må se etter feilkilder og mangler. Systematiseringen av data gjør det lettere å gjennomføre analysen, som skal fortelle hva slags informasjon studien har samlet inn. Deretter må materialet vurderes for å se om det svarer på problemstillingen. Under vurderingen av dataene bør man også tenke over hvorvidt man tror deltakerne har svart ærlig eller slik de tror forskeren ønsker. Kunnskapen man opparbeider seg i analysen og vurderingen av dataene tas med inn i tolkningen av materialet. I tolkning bruker man sin egen forståelse, teori, og sammenligninger av likheter og forskjeller i datamaterialet. Tolkningen skal finne ut om studien har funnet ny informasjon og hva som samsvarer med andre studier og situasjoner (Dalland, 2012, s. 144-146).

Programvaren som ble brukt til utarbeidelsen og gjennomføringen av surveyet, google skjemaer, lager automatisk tabeller og diagrammer ut fra svarene som blir registrert. Diagrammene viser det samlede resultatet for surveyet og fordelingen mellom svaralternativene. Tabellen programvaren genererer i en annen programvare, “regneark”, viser en detaljert oversikt over alle svarene satt i et skjema med spørsmålene sortert bortover og svarene nedover. Dette gjør det enklere å sammenligne de forskjellige svarene og se etter sammenhenger. I analysen av dataene skal vi sammenligne svarene vi fikk fra informantene på temaet utested kontra konsert for å se på likheter og forskjeller. Vi setter ulike spørsmål opp mot hverandre for å se etter sammenheng og sammenligne svarene vi fikk med resultatene fra andre forskningsstudier om samme tema. Resultatene vil bli presentert i resultatdelen sammen med tabeller, og analysen utredes for i diskusjonsdelen. Ettersom vi syntes noen av diagrammene i programmet var uoversiktlige valgte vi å lage egne tabeller til å sette inn i oppgaven.

3.5 Etske problemstillinger

Forskningsetikk er noe som følger en oppgave fra planlegging, gjennomføring og til rapportering. Etikken hjelper å ivareta respondenter, personlige opplysninger og troverdigheten av en oppgave (Dalland, 2012, s. 96).

REK stiller krav og regler til forskning på og med mennesker. I denne oppgaven må det uansett overholdes anonymisering og taushetsplikt/samtykke. For mange er det å få være anonym en forutsetning for å delta i en undersøkelse. Anonymisering vil si at det er umulig å spore opp respondenter fordi datamateriale som navn/personnummer og andre bakgrunnsvariabler er presentert på en måte der du ikke kan identifisere enkeltpersoner (Dalland, 2012, s. 102-103). I vedlegg I “samtykkeskjema” har vi presisert at alle opplysninger vi får behandles anonymt av oss og vil bli slettet etter endt oppgave.

REK deler også på sine sider at samtykke er hovedregelen for å kunne forske på mennesker og helseopplysninger. I vedlegg I “samtykkeskjema” blir dette presisert for våre respondenter som skal svare på undersøkelsen. De må svare ja for å tas med videre til undersøkelsen. Hensikten med dette er å styrke enkeltindividets autonomi og oppmuntre til selvstendige og ansvarlige beslutninger (Dalland, 2012, s. 105).

I vedlegg I påpekes det også at respondenten har lov til å trekke seg fra undersøkelsen underveis siden dette er en frivillig undersøkelse. Dette informeres om slik at de som involveres i forskning vet at de gjør det av fri vilje og selvstendig grunnlag (Dalland, 2012, s. 105).

4. RESULTATER

På bakgrunn av vårt valg av metode, ble surveyet anvendt for å besvare valg av problemstilling. Spørsmål om studentenes utelivs- og konsertvaner ble besvart, og vi har som hensikt i dette kapittelet å belyse svarene fra surveyet opp mot valgte punkter. I surveyet ble det spurt om hyppighet, varighet/belastningstid, bevissthet og holdninger til respondentenes deltakelse på arrangementer med intense støy- og lydnivåer. Til sammen svarte 56 respondenter på vårt survey. Noen av funnene vil bli presentert i tabeller, men også forklart i form av tekst. Drøfting og diskusjon over disse funnene vil gjøres i kapittel 5. Alle våre resultater er basert på surveyet, og dermed er det ikke inkludert noen form for audiologisk testing. Vi vil da ikke vite om informantene har et underliggende hørselstap som kan påvirke noen av faktorene vi ønsker å undersøke.

4.1 Frivillig støyeksponering

Vi spurte respondentene hvor ofte de deltok på arrangementer med høye støy- og lydnivå. I vår undersøkelse la vi vekt på to arenaer, utested og konsert.

4.1.1 Deltakelse på utested

Majoriteten av informantene, 60,8% (n=56), er ute 1 gang i uken eller 2 ganger i måneden. 36,2% (n=56) rapporterer om at de er ute 1 gang i måneden eller sjeldnere enn dette. 51,8% (n=56) tilbringer 1,5-3 timer på utesteder i gjennomsnitt. Blant de resterende deltakerne er de fleste ute kortere enn dette, mens 14,3% (n=56) svarte at de er på utesteder i gjennomsnitt 3-4 timer. Ingen er ute kortere enn 30 minutter.

4.1.2 Deltakelse på konsert

37,5% (n=56) av studentene rapporterer om at de har vært på 4 eller flere konserter de siste 12 månedene. En fjerdedel av deltakerne har vært på 1 eller ingen.

4.2 Bevissthet på utested

Vedrørende spørsmål om respondentenes begrunnelse til bruk av hørselsvern på utested, svarte 32,1% (n=56) at de synes det er viktig å passe på hørselen i høye støy- og lydnivå.

4.2.1 Opplevd lydnivå

44,6% (n=56) av våre respondenter synes musikken noen ganger er ubehagelig høy (tabell 1.), men noen av respondentene (16,1% (n=56)) mener at det forventes høy musikk på utesteder (tabell 3).

4.2.2 Bekymring

Tabell 1. Studentenes begrunnelser (mulighet for valg av flere alternativ) til bruk av hørselsvern på utested i prosent (n=56).

Jeg synes musikken er ubehagelig høy	44,6%
Bekymret for å få tinnitus	25%
Bekymret for å få hørselstap	25%
Bekymret for å få søvnproblemer	0%

Jeg synes at det er viktig å passe på hørselen	32,1%
Vet ikke	3,6%
Bruker ikke beskyttelse	48,2%

Når det gjaldt spørsmål om respondentenes begrunnelser til bruk av hørselsvern på utested, kom det frem at 25% (n=56) er bekymret for å tilegne seg hørselstap og en annen andel på 25% (n=56) er bekymret for å tilegne seg tinnitus. Nærmere halvparten av respondentene med 48,2% (n=56) svarer de ikke velger å bruke hørselsvern. Det kommer frem i et annet spørsmål angående respondentenes begrunnelser for å ikke bruke hørselsvern, at 13,3% (n=56) føler det er bedre stemning med høy musikk, og flere av respondentene velger å ikke vise stor bekymring til hørselsrelaterte konsekvenser under høye støy-og lydnivåer, da de føler det er kosmetisk flaut (16,1%) (n=56), og ikke ønsker å skille seg ut (14,3% (n=56)) ved å bruke hørselsvern.

4.2.3 Bruk av preventive tiltak på utesteder

Tabell 2. Forekomsten av bruk av de ulike hørselsvern hos studenter på utested i prosent (n=56).

	Alltid	Ofte	Av og til	Sjelden	Aldri
Skumpropper	3,5%	1,7%	5,3%	10,7%	78,5%
Vokspropper	0%	0%	0%	1,7%	98,2%
Formstøpte støypopper	1,7%	1,7%	0%	1,7%	94,6%
Går ut av lokalet	3,5%	21,4%	37,5%	23,2%	16%
Går bort fra musikken	1,7%	23,3%	37,5%	23,2%	14,2%
Annet	1,7%	0%	3,5%	5,3%	89,2%

Majoriteten av informantene rapporterer om at hørselsvern i form av skumpropper, vokspropper og formstøpte støypopper aldri blir brukt, det er et fåtall som benytter seg av dette alltid eller ofte. Det er dog et flertall som velger å beskytte hørselen av og til eller oftere ved å gå ut av lokalet for en pause (62,4% (n=56)) eller stille seg bevisst unna musikken (62,5% (n=56)).

Vedrørende spørsmålet om respondentene hadde opplevd at det ble delt ut noen form for hørselsvern på utesteder, svarte 82,1% (n=56) av våre respondenter at de aldri hadde opplevd dette, men at 64,3% svarte de av og til, ofte eller alltid ville benyttet seg av tilbudet. 30,4% (n=56) svarte de sjelden hadde benyttet seg av dette.

4.2.4 Kunnskap om konsekvenser

Tabell 3. Studentenes begrunnelser (mulighet for valg av flere alternativ) til ikke bruk av hørselsvern på utested i prosent (n=56).

Det er flaut å bruke propper (rent kosmetisk)	16,1%
Det er ubehagelig å ha proppen i øret	17,9%
Jeg forventer at musikken skal være høy	16,1%
Glemmer det	39,3%
Bryr meg ikke	14,3%
Vanskelig å kommunisere	30,4%
Det er vanskelig å få proppene til å sitte	9,6%
Ønsker ikke å skille meg ut	14,3%
Jeg vil høre musikken ordentlig	12,5%
Føler ikke musikken er for høy	21,4%
Det er bedre stemning med høy musikk	14,3%
Jeg har ikke tenkt over dette	35,7%
Bruker beskyttelse	10,7%

Tabell 3 viser respondentenes bevissthet til hvorvidt de beskytter hørselen eller ikke. Mange respondenter viser manglende kunnskap til konsekvens av høye støy- og lydnivå, hvor for eksempel: 39,3% (n=56) glemmer å bruke hørselsvern, 35,7% (n=56) svarte de ikke tenker over det høye støy- og lydnivået og 16,1% (n=56) forventer høy musikk.

4.3 Bevissthet på konsert

På spørsmål om respondentenes begrunnelse til bruk av hørselsvern på utested, svarte 50% (n=56) at det er viktig å passe på hørselen under konserter.

4.3.1 Opplevd lydnivå

55,4% (n=56) av respondentene rapporterer om at de synes musikken er for høy, men 17,9% (n=56) svarer det forventes høy musikk på konserter.

4.3.2 Bekymring

Tabell 4. Studentenes begrunnelser (mulighet for valg av flere alternativ) til bruk av hørselsvern på konsert i prosent (n=56).

Jeg synes musikken er ubehagelig høy	55,4%
Bekymret for å få hørselstap	48,2%
Jeg synes at det er viktig å passe på hørselen	50%

Bekymret for å få tinnitus	37,5%
Bekymret for å få søvnproblemer	5,4%
Vet ikke	3,6%
Bruker ikke beskyttelse	32,1%

I tabellen ovenfor viser våre respondenter tilsynelatende en stor bekymring for å pådra seg hørselstap (48,2%) (n=56), og tinnitus (37,5%) på konserter. Dog, velger 32,1% (n=56) å ikke bruke hørselsvern. 14,3% (n=56) sier de føler det er bedre stemning med høy musikk.

I et annet spørsmål angående studenters begrunnelse for å ikke bruke hørselsvern på konserter, viser respondentene større bekymring for å pådra seg hørselsrelaterte konsekvenser, slik at kun 8,9% (n=56) synes det er kosmetisk flaut å bruke hørselsvern på konserter, og ikke mer enn 1,8% (n=56) føler de skiller seg ut ved å bruke det.

4.3.3 Bruk av preventive tiltak på konsert

Tabell 5. Forekomsten av bruk av de ulike hørselsvern hos studenter på konsert i prosent (n=56).

	Alltid	Ofte	Av og til	Sjelden	Aldri
Skumpropper	10,7%	10,7%	25%	16%	37,5%
Vokspropper	0%	3,5%	5,3%	3,5%	87,5%
Formstøpte støypropper	1,7%	3,5%	3,5%	3,5%	87,5%
Hørselsvern	0%	0%	0%	5,3%	94,6%
Går ut av område	1,7%	12,5%	23,2%	21,4%	41%
Går bort fra musikken	1,7%	10,7%	19,6%	28,5%	39,2%
Står et stykke unna høyttalere	12,5%	26,7%	26,7%	12,5%	21,4%
Annet	1,7%	0%	1,7%	5,3%	91%

Vedrørende spørsmål om forekomst av bruk av hørselsvern blant studentene på konserter, som blir vist i tabell 5, kom det frem et blandet resultat; de fleste respondentene velger av og til, ofte og alltid å bruke skumpropper (46,4% (n=56)), men 65,9% (n=56) velger å stå et stykke unna høyttalere. Det viser altså et blandet bruk av fysiske preventive tiltak.

I et annet spørsmål vi stilte respondentene, spurte vi studentene om de hadde opplevd tilbud for noen form av hørselsvern på konserter tidligere. Her rapporterer 83,9% (n=56) at de har opplevd at beskyttelse deles ut på konsert, og 82,1% (n=56) svarer at de ville ha benyttet seg av det om dette tilbudet var tilgjengelig.

4.3.4 Kunnskap om konsekvenser

Tabell 6. Studentenes begrunnelser (mulighet for valg av flere alternativ) til ikke bruk av hørselsvern på konsert i prosent. (n=56)

Det er flaut å bruke propper (rent kosmetisk)	8,9%
Det er ubehagelig å ha proppen i øret	16,1%
Jeg forventer at musikken skal være høy	17,9%
Bryr meg ikke	7,1%
Glemmer det	42,9%
Vanskelig å kommunisere	19,6%
Det er vanskelig å få proppene til å sitte	16,1%
Ønsker ikke å skille meg ut	1,8%
Jeg vil høre musikken ordentlig	23,2%
Føler ikke musikken er for høy	5,4%
Det er bedre stemning med høy musikk	14,3%
Jeg har ikke tenkt over dette	19,6%
Bruker beskyttelse	21,4%

Tabell 6 viser respondentenes bevissthet til hvorvidt de beskytter hørselen eller ikke, hvor for eksempel; 42,9% (n=56) av respondentene glemmer å bruke hørselsvern, 23,2% (n=56) vil høre musikken ordentlig og 17,9% (n=56) forventer at musikken skal være for høy. Dog, viser mange god kunnskap ved at kun 8,9% (n=56) svarer det er kosmetisk flaut å bruke propper, 1,8% (n=56) svarer de ikke ønsker å skille seg ut og 21,4% (n=56) bruker allerede beskyttelse.

4.4 Holdninger til intense støy- og lydnivåer

Vi stilte spørsmål til respondentenes oppfatning av høye støy- og lydnivåer, uten å dele opp for utested og konsert. På denne måten fikk vi satt søkelys på det helhetlige bildet av sterk støy- og lydpåvirkning og deres holdninger til dette.

Vi stilte respondentene spørsmål om de har tatt seg selv i å tenke at lydnivået på utesteder/konsertene noen gang har vært for høyt, hvor 64,2% (n=6) rapporterer om at de alltid eller ofte tar seg selv i å tenke det er for høyt, og kun 7,1% (n=56) sjelden tenker det er for høyt.

Tabell 7. Studentens kunnskap angående i hvor stor grad de tror at høy musikk kan forårsake hørselsrelaterte konsekvenser i prosent (n=56).

	Veldig stor grad	Stor grad	Noen grad	Liten grad	Ikke i det hele tatt
Hørselstap	30,3%	39,2%	21,4%	8,9%	0%
Tinnitus	37,5%	44,6%	12,5%	5,3%	0%

Søvnproblemer	12,5%	7,1%	37,5%	32,1%	10,7%
Hodepine	17,8%	26,7%	39,2%	12,5%	3,5%
Stress	5,3%	14,2%	37,5%	28,5%	14,2%

Vedrørende spørsmål om studentenes kunnskap angående hvor stor grad de tror høy musikk kan forårsake hørselsrelaterte konsekvenser, fikk vi innblikk i hva de tror kan være en konsekvens. I tabell 7 ser vi at de har noe bevissthet til hvilke hørselsrelaterte konsekvenser som kan forekomme. 69,5% (n=56) tror hørselstap i veldig stor grad og stor grad kan forårsake hørselsrelaterte konsekvenser. På den andre siden er 82,1% bevisste tinnitus kan forekomme i veldig stor grad og stor grad.

Tabell 8. Studentens opplevelse av de ulike hørselsrelaterte konsekvenser etter en kveld på utested eller konsert i prosent (n=56).

	Alltid	Ofte	Av og til	Sjelden	Aldri
Tinnitus	5,3%	23,2%	26,7%	25%	19,6%
Hodepine	1,7%	1,7%	25%	37,5%	33,9%
Innsøvningsproblemer	1,7%	1,7%	23,2%	21,4%	51,7%
Kortvarig hørselstap	0%	0%	10,7%	17,8%	71,4%
Vondt i ørene fysisk	0%	7,1%	17,8%	20,3%	44,6%

I tabell 8 ser vi en oversikt over respondentenes opplevelse av de ulike hørselsrelaterte konsekvensene etter deltakelse i høye støy- og lydnivåer. Alle respondenter informerer at de har opplevd noen av de følgende konsekvensene: tinnitus, hodepine, innsøvningsproblemer, kortvarig hørselstap og fysisk vondt i ørene. Tinnitus rapporteres hos de fleste hvorav bare 19,6% (n=56) aldri har opplevd dette før. Innsøvningsproblemer, kortvarig hørselstap og fysisk vondt i ørene er de konsekvensene som oppleves minst.

Tabell 9. Studentens bekymring for å pådra seg ulike hørselsrelaterte konsekvenser med tanke på deres nåværende livsstil og utelivsvaner/konsertvaner i prosent (n=56).

	Veldig bekymret	Bekymret	Lite bekymret	Ikke bekymret
Hørselstap	8,9%	19,6%	50%	21,4%
Tinnitus	10,7%	19,6%	50%	19,6%
Søvnproblemer	1,7%	14,2%	39,2%	44,6%
Hodepine	0%	19,6%	41%	39,2%
Stress	0%	10,7%	39,2%	50%

Vedrørende spørsmål om studentenes bekymring for å pådra seg ulike hørselsrelaterte konsekvenser med tanke på deres nåværende livsstil og utelivsvaner i høye støy- og lydnivåer, får vi se respondentenes evne for bekymring over egne vaner. Dette blir vist i tabell 9, der over halvparten av respondentene svarte at de er lite bekymret, og/eller ikke bekymret for at

deres nåværende utelivs- og konsertvaner skal føre til hørselsrelaterte konsekvenser. Den største bekymringen hos studenter er hørselstap/tinnitus, hvorav 19,6% (n=56) er veldig bekymret for å få hørselstap og/eller tinnitus og 1,7% (n=56) er veldig bekymret for å pådra seg søvnproblemer.

Til tross for kunnskapen angående hvilke hørselsrelaterte konsekvenser høy musikk kan forårsake, respondentenes egen opplevelse av hørselsrelaterte konsekvenser etter deltakelse i høye støy- og lydnivåer, og deres bekymring for å pådra seg hørselsrelaterte konsekvenser med tanke på deres nåværende livsstil, har kun 51,8% (n=56) av respondentene forlatt et utested/konsert på grunn av for høye lydnivå.

5. DISKUSJON

5.1 Frivillig støyeksponering

Vi ønsker i vår undersøkelse å legge vekt på både utested og konsert, da dette er to arrangementer med intense støynivåer som kan skape hørselsrelaterte konsekvenser. Vi har ikke som hensikt å omhandle forskjellene på utested og konsert, men se det helhetlige med hvor bevisste respondentene er deres holdninger til intense støynivåer. Vi har ikke målt støynivået på noen utesteder eller konserter, men bruker teori fra andre forskningsstudier som underbygger viktigheten av å være oppmerksom på disse støynivåene. Beach et al. (2013) påpeker i sin studie hvordan deltakelsen på utesteder og konserter kan bli regnet som en risikoaktivitet på grunn av det intense støynivået, og finner en sterk sammenheng mellom deltakelse i støyutsatte aktiviteter med intens høy lyd, og hørselsrelaterte konsekvenser. Forskningsstudiene vi bruker for å belyse støynivået, presenterer lydnivåer som er såpass intense, at man ved 15 minutters eksponering kan utvikle hørselsrelaterte konsekvenser. Tatt fra punkt 1.6, er dette lydnivåer som varierer fra 97 dB på noen utesteder (Beach et al., 2013, s. 22), til 100,4 dB (Barlow & Castilla-Sanchez, 2012, s. 88) og noen ganger 104 dB og 112 dB (Gilles et al., 2012, s. 899). På konserter er det rapportert om lydnivåer opp mot 100 dB til 115 dB (Gilles et al., 2012, s. 899). Beach et al. (2013) fant lydnivåer opp mot 92 dB på konserter, og Gelfand (2016) informerer om hvordan mange konsertlokaler spiller opp mot 103,4 dB.

Avgjørende på den mulige skaden høye støynivå kan utgjøre, er altså lydnivået sammenliknet med hyppighet og varighet av deltakelse ved intense støynivåer. Ved å se nærmere på dette, vil vi se hvor mye som skal til før en konsekvens av støy kan oppstå. Belastningstiden minker desto høyere støynivået blir, og ved minimalt bruk av hørselpreventive tiltak kan hørselsrelaterte konsekvenser forekomme raskere (Gelfand, 2012, s. 467). Om respondentene er bevisste hvilken skade frivillig støyeksponering ved intense støynivåer kan føre til, skal vi ta for oss i denne diskusjonen.

5.1.1 Deltakelse på utested

Majoriteten av respondentene med 60,8% (n=56) deltar på utested 1 gang i uken, eller 2 ganger i måneden. 51,8% (n=56) av respondentene tilbringer 1,5-3 timer ute på utesteder i gjennomsnitt, hvor en liten andel av 14,3% (n=56) svarte de tilbringer opp mot 3-4 timer på utesteder i gjennomsnitt. Tar vi utgangspunkt i dB-tallene fra utesteder beskrevet under 5.1 er belastningstiden på maks en halvtime, som vil si at alle respondentene passerer denne når de er ute på byen. Deltakelse på utested telles som en av de mest støypåvirkede aktivitetene, men også en av de mest populære hos studenter. Johnson et al. (2012) rapportere at 46,2% (n=357) av deres respondenter var på utested minst en gang i uken. I studien til Beach et al. (2013) deltok 8,3% (n=1000) på utesteder ukentlig, med en gjennomsnittlig varighet på 3,3 timer. Som nevnt i punkt 5.1 og 1.6 er sammenhengen av hyppighet, varighet og lydnivå i støymiljøer avgjørende for konsekvensen det forårsaker.

5.1.2 Deltakelse på konsert

I punkt 4.1.2 ble det presentert at 91,1% (n=56) av respondentene rapporterte at de hadde vært på minst en eller flere konserter det siste året, men at 37,5% (n=56) deltok på 4 eller mer. Dette sammenliknet med deltakelse på utested, er et mindre gjennomsnitt sett på hyppigheten av deltakelse i mnd. I studien til Beach et al. (2013) var det 76% (n=1000) som hadde deltatt på en konsert i løpet av det siste året, og 3,4% (n=1000) deltok ukentlig. Sammenliknet med vår studie var det en større mengde som hadde deltatt på konserter i deres studie. Beach et al. (2013) så en sammenheng i deltakelse på støyutsatte aktiviteter og utdanning. I deres studie var det flere utdannede som deltok på konserter. De trakk slutning til at de som er utdannede også har jobb med lønn til å betale konsertbillettene, i motsetning til den ikke-utdannede

delen av deres respondenter som deltok på utesteder. Tatt i betraktning med vår studie, kan dette være en grunn til at våre respondenter ikke deltar like mye på konserter, som på utesteder, da vi ønsket å nå ut til studenter under utdanning.

5.2 Bevissthet

Som vi ser er det en tilsynelatende høy deltakelse hos respondentene på de støyutsatte arenaene utesteder og konserter. Hvor bevisste respondentene er ovenfor den typen risikosport og hvorledes man tilegner seg hørselsrelaterte konsekvenser eller ikke, har en sterk sammenheng. Olsen Widén & Erlandsson (2004) forklarer dette gjennom sin studie, hvor de belyser hvordan unge mennesker utsetter seg for støyutsatte aktiviteter, som utesteder og konserter, uten helt å vite hvor skadelig det kan være.

5.2.1 Utsted

Som nevnt tidligere er utesteder en arena hvor det ofte forekommer intense støynivåer, og i tabell 2, ser vi at 32,1% (n=56) synes det er viktig å passe på hørselen. Å gå dypere inn i respondentenes opplevde støynivå, for så å ta for oss deres bekymringer for å pådra seg hørselsrelaterte konsekvenser og bruken av hørselspreventive tiltak, gjør at respondentenes kunnskap om hvorvidt intens støy kan påvirke hørselen blir belyst.

5.2.1.1 Opplevd lydnivå

Gelfand (2016) påpeker at unge som hyppig deltar i støyutsatte aktiviteter kan bli «vant» til lyden. Dette kan på mange måter føre til at ungdommene ikke tenker over støyen, eller tar like mye hensyn til støyutsatte aktiviteter, som de egentlig burde gjort. I tabell 2 kan vi se at 44,6% (n=56) av våre respondenter synes musikken er ubehagelig høy, samtidig som i tabell 3, svarer 16,1% (n=56) at det forventes høy musikk, og 12,5% (n=56) svarer de vil høre musikken ordentlig. Dette viser at nesten halvparten av studentene ikke er vant med de høye lydnivåene, mens en liten andel tenker det er normalt at musikken er høy.

5.2.1.2 Bekymring

Ved å se på respondentenes opplevde lydnivå opp mot bekymringene ovenfor dette, vil vi oppdage hvor bevisste respondentene er deres holdninger. Å bekymre seg for noe, viser i stor grad at man er bevisst konsekvensen til et gitt tema, da holdninger stammer fra individets bevissthet og bekymring (Svartdal, 2018).

Av våre respondenter, er det noen som er bekymret for å tilegne seg hørselsrelaterte konsekvenser. I tabell 2 ser vi at 25% (n=56) er bekymret for hørselstap og 25% (n=56) er bekymret for tinnitus. I motsetning til at noen av respondentene er bekymret for hørselsrelaterte konsekvenser, ble det i tabell 3, presentert en andel av 14,3% (n=56) respondenter som føler det er bedre stemning med høy musikk og i tabell 2, er det 48,2% (n=56) som ikke bruker beskyttelse selv om støynivåene er for intense. Som nevnt i punkt 1.7 forteller vi hvordan bekymringen ovenfor noe har sammenheng med egen erfaring, og refleksjoner fra miljøet vi omgås jevnlig, slik som foreldre og venner. Mennesker blir ofte påvirket av andre, og Gilles et al. (2012) nevner i sin studie at de ser sammenhengen av påvirkningskraft fra andre og egne meninger. Hvis man omgås med venner som ofte viser gode holdninger til hørselsvern, gjør det at man selv er mer bevisst og bekymret for konsekvensene av intense støynivåer. Dette kommer frem i tabell 3, hvor 16,1% (n=56) respondenter svarte de synes det er kosmetisk flaut, og 14,3% (n=56) svarte de ikke ønsker å skille seg ut.

5.2.1.3 Bruk av preventive tiltak på utested

Utesteder, som utvilsomt er den største kilden til intense støynivåer, er det arrangementet som er minst belyst angående hørselsrelaterte konsekvenser, og preventive tiltak blir sjeldent tilrettelagt på utesteder. Deltakere på utesteder er ikke like opplyste som de burde være, med tanke på varigheten av støynivået som blir presentert. Folk som deltar på utesteder uten bruk av preventive hjelpemidler, setter utvilsomt hørselen ut for en risikoaktivitet. Dette blir forklart og nevnt i studien til Beach et al. (2013). Da respondentene i tabell 1, fikk spørsmål om hvor ofte de har benyttet seg av ulike typer hørselsvern på utesteder, svarte flesteparten at de aldri har brukt noen fysisk form for hørselsvern, men at en andel på 62,5% (n=56) har valgt å gå vekk fra musikken og en annen andel på 62,4% (n=56) har gått ut av lokalet for en

pause. 82,1% (n=56) av respondentene svarte at de aldri har opplevd at det deles ut hørselsvern på utesteder, som kan tyde på at hørselsvern til besøkende ikke prioriteres på utesteder. Til tross for dette svarer 64,3% at de av og til, ofte eller alltid ville benyttet seg av tilbudet av hørselsbeskyttelse, imens 30,4% sjelden hadde benyttet seg av dette.

5.2.1.4 Kunnskap om konsekvenser

Kunnskap er mye av grunnlaget for bevisstheten og holdningene vi har ovenfor ulike temaer (Svartdal, 2018). Som forklart i punkt 5.2.1.3, bruker sjelden respondentene en fysisk form for hørselsbeskyttelse, men en andel velger å fjerne seg fysisk fra det intense støynivået. Til tross for at få har opplevd at hørselsbeskyttelse har blitt delt ut på utesteder, hadde 64,3% (n=56) en tilsynelatende positiv holdning for valg av bruk dersom det ble tilbudt. Mange av respondentene rapporterte i tabell 2 at de var bekymret for diverse hørselsrelaterte konsekvenser, og at musikken noen ganger er ubehagelig høy. Sammenlignet med tabell 3, som spør etter grunner for å ikke bruke hørselsvern på utesteder, svarer 39,3% (n=56) at de glemmer det, 30,4% (n=56) at det er vanskelig å kommunisere og 35,7% (n=56) at de ikke har tenkt over å bruke det. Flere respondenter som nevnt i punkt 5.2.1.2 svarer også at det er kosmetisk flaut å bruke hørselsvern, de forventer at musikken skal være høy og at det er bedre stemning med høy musikk. Ved at mange respondenter svarer at de er klar over konsekvensene fra intense støynivåer, og er villige til å bruke hørselsvern dersom det blir tilbudt, ser vi at bevisstheten til holdningene er der. I motsetning er det en så stor andel som velger å ikke bruke hørselsvern på grunn av en mulig sosial påvirkningskraft, at holdningene og handlingene ikke samsvarer i den grad det er ønsket for å beskytte hørselen. Beach et al. (2013) forklarer hvordan dette kan være på grunn av mangel av kunnskap angående konsekvenser av intense støynivåer på utesteder, siden støynivåene på utesteder og dets konsekvens ikke er belyst så godt som det burde være.

5.2.2 Konsert

I likhet med utesteder, er konserter en arena der det også forekommer intense støynivåer. Sammenlignet med deltakelse på utesteder synes flere respondenter, med et prosentantall på 50% (n=56), at det er viktig å passe på hørselen under konserter. Olsen Widén & Erlandsson

(2004) forklarer hvordan konserter, i motsetning til utesteder, er kjent for å ha høye støynivåer, og både kjennskapen og kunnskapen til det intense støynivået er mer utbredt. Vi skal nå i likhet med punkt 5.2.1 gå dypere inn i respondentenes opplevde støynivå, for så å ta for oss deres bekymringer for å pådra seg hørselsrelaterte konsekvenser og bruken av hørselspreventive tiltak på konserter. På denne måten kan vi her og se hvor belyste respondentene er angående intens støy, og hvordan den kan påvirke hørselen.

5.2.2.1 Opplevd lydnivå

Som forklart tidligere i oppgaven forklarer Gelfand (2016) hvordan unge som hyppig eksponerer seg for støyutsatte aktiviteter, risikerer å bli «vant» til lyden, som igjen gjør at mange ikke tar like mye hensyn til den intense lyden som de burde gjøre. Olsen Widén & Erlandsson (2004) nevner i sin studie hvordan unge har mer kjennskap, og tar mer hensyn til de intense støynivåene på konserter, enn de gjør på utesteder. De forklarer hvordan dette kan være påvirket av at støynivåene på konserter er mer opplyst, enn utesteder og dets støynivå. I tabell 5. ser vi at 55,4% (n=56) av våre respondenter svarer at de synes musikken er for høy, noe som viser noe høyere bevissthet om støynivået på konserter, enn utesteder, som nevnt i punkt 5.2.1.1. Sammenliknet med tabell 3, svarer 17,9% (n=56) at de mener det forventes høy musikk og 23,2% (n=56) svarer de vil høre musikken ordentlig, som viser at de igjen er bevisste konsertenes støynivå.

5.2.2.2 Bekymring

Etter å ha sett på respondentenes opplevde lydnivå, og nå se nærmere på respondentenes bekymring ovenfor dette, kan vi i likhet med punkt 5.2.1.2 se nærmere på om respondentene er bevisst deres holdninger til støypåvirkede aktiviteter.

I tabell 5 kan vi se respondentenes begrunnelse til bruk av hørselsvern på konserter, hvor det er en signifikant forskjell fra tabell 2, som handlet om bruk av hørselsvern på utesteder. Tabell 5 viser en dobling av bekymring for å tilegne seg hørselstap, sammenlignet med tabell 2, og 37% (n=56) er bekymret for å tilegne seg tinnitus. I motsetning til dette ble det i tabell 5 presentert 32,1% (n=56) av respondentene som ikke bruker hørselsvern dersom lydnivåene er for intense, og 14,3% (n=56) svarer det er bedre stemning med høy musikk. Widen &

Erlandsson (2004) informerer i sin studie om at erfaringer i stor grad har påvirkningskraft til hvor bekymret man er i ulike situasjoner. Dette gjør også Beach et al. (2013) i sin studie. I studien til Olsen Widén & Erlandsson (2004) forteller de at deres respondenter som har vært utsatt for øresykdommer, er mer bevisst de skadelige effektene fra intense støynivåer, og viser i stor grad mer bekymring. De nevner og, i likhet Gilles et al. (2012) at de ser sammenhengen av påvirkningskraft fra miljøet man har rundt seg. Olsen Widén & Erlandsson (2004) påpeker at det er lavere terskel for kunnskap og forståelse angående viktigheten av bruk av hørselsvern på konserter, og dette går igjen i vår survey. I motsetning til punkt 5.2.1.2 hvor vi forklarer hvor påvirket respondentene blir av miljøet rundt seg, blir det i tabell 6., nevnt at kun 8,9% (n=56) av respondentene synes det er kosmetisk flaut å bruke hørselsvern på konserter, og kun 1,8% (n=56) ønsker ikke å skille seg ut med å bruke det.

5.2.2.3 Bruk av preventive tiltak på konsert

Viktigheten for bruk av preventive tiltak kommer frem i punkt 1.5, hvor vi informerer om retningslinjer til arrangementer med høye støy- og lydnivå. 83,9% (n=56) av våre respondenter rapporterte om at de har opplevd preventiv beskyttelse som deles ut på konserter, og 82,1% (n=56) rapporterte at de benytter seg av/ville benyttet seg av det om det var tilgjengelig. Dette samsvarer noe med tabell 4, hvor vi spurte respondentene om de bruker noen form for hørselsvern på konserter, hvor nesten halvparten, 46,4% (n=56), alltid/ofte/av og til bruker skumpropper. I likhet med punkt 5.2.1.3, går også respondentene mye ut av området, og vekk fra musikken. 26,7% (n=56) velger også ofte å stå et stykke unna høyttalerne. Likevel, ser vi at det er en god del respondenter som ikke velger å ta preventive tiltak.

5.2.2.4 Kunnskap om konsekvenser

Respondentene viser en god del kunnskap angående bruken av hørselspreventive tiltak når det kommer til deltakelse på konserter. Som forklart i punkt 5.2.2.3 bruker en del av respondentene en fysisk form for hørselsbeskyttelse, noe som er veldig ulikt kunnskap om deltakelse på utested. Noen respondenter bruker ingen form for hørselspreventive hjelpemidler, men det virker som respondentene er mer bevisst viktigheten for bruk av hørselspreventive hjelpemidler på konsert. Nesten dobbelt så mange var bekymret for å pådra seg hørselstap på konsert, enn utested, og 37,5% (n=56) var bekymret for å pådra seg tinnitus.

Allikevel ser vi i tabell 6 at 42,9% (n=56) av respondentene glemmer å bruke hørselsvern, 23,2% (n=56) vil høre musikken ordentlig og 19,6% (n=56) svarer at det er vanskelig å kommunisere. Dog, er det færre respondenter som føler det er kosmetisk flaut å bruke hørselsvern. Vi ser gjennom opplevd lydnivå, bekymring og bruk av preventive hjelpemidler at kunnskapen angående konsekvenser av intense støynivåer på konserter er betraktelig høyere enn kunnskapen til konsekvenser av intense støynivåer på utesteder. Her kan vi se at det er mer normalisert å beskytte hørselen på konserter enn utesteder, og bevisstheten om generell støyutsettelse i intense lyder virker svak.

5.3 Holdninger til intense støy- og lydnivåer

For å undersøke deltakernes holdninger mot frivillig støyeksponering, tar vi informasjonen vi fant tidligere i diskusjonen da bevissthet i stor grad styrer hvordan holdningen utspiller seg. Holdning sier noe om respondentenes evne til å tenke, føle, og handle positivt eller negativt ovenfor noe. Holdninger reflekteres gjennom oppfatninger eller følelser og har derav mye med bevissthet å gjøre. Holdninger speiles også gjennom atferd i handlinger og reaksjoner (Svardal, 2018). Vi skal derfor se nærmere på respondentenes evne for bekymring, og se om det samsvarer med atferden gjennom positive handlinger, og i hvilken grad de er bevisste deres holdninger til frivillig støyeksponering.

Etter å ha sett på hyppighet og varighet av deltakelse på støypåvirkede arrangementer som utested og konserter hver for seg, fikk vi et innblikk i hvorvidt respondentene våre er bevisst deres holdninger til disse typer arrangementer. Siden utesteder og konserter er arrangementer med intense støynivåer, som begge blir regnet som risikosport, sammenlignet vi disse hver for seg for å finne eventuelle kunnskapshull i bevisstheten til respondentene. Ut av dette så vi at respondentene har en økt kunnskap om den intense støyen på konserter, sammenlignet med den manglende kunnskapen angående støy på utesteder. Våre funn er ikke ulik andre studier som viser til at mange utsettes for høyt støynivå, men velger å ikke bruke hørselsvern, oftest begrunnet med uvitenhet av konsekvensene (Olsen Widén & Erlandsson, 2004; Johnson et al, 2014; Balanay & Kearney, 2015; Gilles et al., 2012). I studien til Olsen Widén & Erlandsson (2004) nevner de at bruken av hørselsvern på utested er et lavere tall, enn bruken av hørselsvern på konserter. Dette vises for eksempel i studien til Balanay & Kearney (2015)

hvor det blant 1191 deltakere som jevnlig deltok på utested kun var 4% som brukte hørselsvern.

Påvirkningskraft fra nærmiljøet til respondentene har mye å gjøre. Å informere om og normalisere viktigheten av bruken for hørselspreventive hjelpemidler på utesteder kan, som nevnt i studien til Beach et al. (2013), være med på å opplyse deltakerne på støypåvirkede arrangementer like mye som det allerede gjøres på konserter. 42,9% (n=56) av våre respondenter har ikke opplevd å se advarsler angående intense støynivåer.

Selv om mange av respondentene ikke velger å bruke hørselsvern, er det 64,2% (n=56) av respondentene som har tatt seg selv i å tenke at lydnivået på utesteder og konserter er for høye, og 51,8% (n=56) rapporterer at de har forlatt et utested/ konsert på grunn av for høye lydnivå. For å se nærmere på respondentenes evne for bekymring til om de kan pådra seg hørselsrelaterte konsekvenser spurte vi i tabell 8, om de var bekymret for å pådra seg ulike hørselsrelaterte konsekvenser med tanken på deres nåværende livsstil. Der ble det rapportert at svært få var veldig bekymret, eller bekymret, men en god del var litt bekymret for hørselstap (50% (n=56)), tinnitus (50% (n=56)), søvnproblemer (39,2% (n=56)), hodepine (41% (n=56)) og stress (39,2% (n=56)). Sammenligner vi med tabell 7, hvor vi spurte respondentene om hvor stor grad høy musikk kan forårsake hørselsrelaterte konsekvenser, ble det rapportert at de fleste trodde hørselstap og tinnitus kunne forekomme i veldig stor og stor grad. Respondentene viser her en liten evne til å reflektere over deres egne vaner.

Dette ser vi eksempel på i studien til Olsen Widén & Erlandsson (2004), hvor de forklarer at man sjelden er bekymret for noe dersom man ikke har opplevd en hørselsrelatert konsekvens selv, eller har innsikt i hvor alvorlige hørselsrelaterte konsekvenser intens støy kan forårsake. I tabell 9 ser vi at få har opplevd hørselsrelaterte konsekvenser i sammenheng med frivillig støyeksponering, hvor 26,7% (n=56) av respondentene av og til har opplevd tinnitus, og en annen andel på 23,2% (n=56) ofte har opplevd det. 25% (n=56) har av og til opplevd hodepine, og 23,2% (n=56) har av og til opplevd innsøvningsproblemer. Vi nevner i punkt 1.3.2 og 1.3.3 hvordan dette er normale konsekvenser av intens støy.

Holdningene til respondentene kan avhenge mye av egen erfaring med tanke på bevissthet rundt frivillig støyeksponering. Respondenter som tidligere har opplevd hørselsrelaterte konsekvenser har lettere for å vise bekymring og ta hensyn til hørselpreventive tiltak sier

Olsen Widén og Erlandsson (2004) og Beach et al. (2013). Respondentene våre viser kunnskap angående viktigheten av hørselspreventive hjelpemidler på konserter, men mange velger å ikke bruke det da de anser at det er viktigere å høre lyden bedre uten ørepropper, glemmer å bruke det eller forventer at musikken skal være høy. Dette er mange av ulike grunner som ble rapportert for å ikke bruke hørselspreventive tiltak på konserter, og respondentene viser her mangel på kunnskap. Sammenlignet med bruken av hørselspreventive hjelpemidler på utesteder, hvor det etter våre betraktninger, så ut til å handle om mangel på kunnskap for det intense støynivået på utesteder, da også utesteder i like stor grad som konserter er en kilde til hørselsrelaterte konsekvenser.

6. METODEKRITIKK

Evalueringen av vår metode vil kunne gi innblikk i hvordan våre valg har påvirket forskningen, og hva som kunne ha blitt utført annerledes. Ved å gjøre dette ser vi nærmere på metodens pålitelighet (reliabilitet). Dette knytter seg opp mot nøyaktigheten av surveyets data, som for eksempel; måten vi samler inn data, hvordan de bearbeides og hvilke data som brukes (Johannessen et al., 2016, s. 36).

6.1 Surveyet

Ved å lese tidligere forskning innenfor samme tema og deres metode, valgte vi å utføre denne forskningen på en kvantitativ måte. Ved bruk av en kvantitativ metode har vi nådd ut til mange.

6.1.1 Valg av spørsmål

Ved valg av et standardisert survey gjorde det oppgaven strukturert og god. Vi fikk på denne måten velge hva vi skulle legge vekt på og sammenlikne i oppgaven, og det ble enklere for respondenten å fylle inn skjema. Ulempen med et standardisert survey er at den kan skape en «tvangstrøyeeffekt», ved at respondentene motstridende må tilpasse sine svar til de oppgitte svaralternativene. Dette kan ha gjort at vi har gått glipp av flere utdypende svar fra respondentene (Johannessen et al., 2016, s. 263).

6.1.1.1 Forståelse

Hvordan respondentene oppfatter spørsmålene er viktig med tanke på valg av standardiserte spørsmål. For at respondentene skal kunne gi fornuftige svar må de forstå ord og uttrykk i spørsmålene på samme måte, gjenkjenne temaet surveyet omhandler og vurdere hvilken informasjon som er relevant å respondere på (Johannessen et al., 2016, s. 265).

Spørsmål 4, 7, 9A og 13 kan bli oppfattet som ledende spørsmål. For eksempel blir det i spørsmål 4 spurt om; «hva er grunnen til at du velger å bruke en form for beskyttelse av hørselen på utesteder?» Her kunne vi omformulert spørsmålet slik at det blir oppfattet som litt mindre «ja-siing». Det vil si at, dersom et spørsmål er positivt ladet, er det en tendens til at respondentene vil svare mer positivt, enn hvis spørsmålet er balansert. Her kunne vi for eksempel spurt noe lignende som; «hva er grunnen til at du velger å bruke en form for beskyttelse av hørselen på utesteder, eller bruker du ikke beskyttelse for hørselen?» Et spørsmål burde bli formulert slik at det inneholder både positive og negative svarmuligheter (Johannessen et al., s. 269).

Spørsmål 7 og 13 handlet om informantene ville benyttet seg av tilbud om hørselsvern om det var tilgjengelig. Dessverre ble det ved en feil gjort til at spørsmål 7 kunne bli besvart som “alltid, ofte, av og til, sjelden, aldri”, mens spørsmål 13 kun var et ja/nei spørsmål. Ved et ja/ nei svar kunne vi fått et mer konkret svar. På den andre siden, kan disse spørsmålene oppfattes som ledende, og ved hjelp av svarene “alltid, ofte, av og til, sjelden, aldri», kan det føre til at respondentene tolker spørsmålet som mindre ledende.

Spørsmål 8 som handlet om antall konserter kunne hatt noen høyere alternativer for å undersøke et mer spesifikt tall.

6.2 Reliabiliteten

Undersøkelsen ble postet i en Facebookgruppe med omtrent 600 medlemmer, hvorav alle er i vår målgruppe. Surveyet ble også sendt ut til venner og bekjente som er innenfor kriteriene. Ved å gjøre dette, styrker vi påliteligheten ved å nå studenter i ønsket aldersgruppe. Samtidig må vi være oppmerksomme på at respondentenes bekjentskap til oss, kan gjøre at de ønsker å framstå bedre og velger svaralternativer som er mer positive til hørselsvern, enn de ville gjort med oppgaven til personer de ikke har en relasjon til.

En svakhet ved denne metoden er at vi ikke vet om deltakerne har noen hørselsrelaterte konsekvenser. Vi kan derfor ikke sette lit til at deres opplevelser av hørselsrelaterte konsekvenser etter deltakelse ved høye støy- og lydnivåer er en permanent skade. Nedsatt hørsel vil også påvirke deres opplevelse av støy- og lydnivå på utesteder og konserter, og på denne måten påvirke svarene de gir. Å utføre rentoneaudiometri, taleaudiometri og eventuelt en tinnitustest på respondentene kunne gitt oss et innblikk i akkurat dette (Gelfand, 2016, s. 70). Dette kunne hjulpet oss i å forstå resultatene bedre, og samtidig latt oss undersøke ulikheter ved grupper med og uten hørselsrelaterte utfordringer.

Vi har valgt å bruke forskningsstudier helt tilbake til 1990. Valg av årstall på forskningsstudiene vi brukte for å underbygge teori, kan under noen omstendigheter være satt litt langt tilbake i tid. Vi var nøye med å velge ut forskningsstudier som er like reelle i dagens samfunn, som de var for tretti år siden. Når det gjelder utelivs- og konsertvaner har dette forandret seg betraktelig i løpet av de siste tretti årene, vi utelukket derfor forskningsstudier som inneholdt faktorer som tilsa at de var for gamle.

7. KONKLUSJON

Undersøkelsen viser at halvparten av informantene for denne studien opplever lydnivåene på utesteder som for høye. Grunnet manglende allmennkunnskap på dette teamet blant studenter blir svært lite hørselspreventive tiltak brukt. Studentene i Trondheim viser en del bevissthet rundt frivillig støyeksponering og dens negative påvirkning på hørselen. Dessverre kommer det motsatte fram i holdningene, der mange velger å ikke beskytte hørselen selv om de har både har opplevd tinnitus eller forlatt et utested eller konsert grunnet for høy lyd. Uvissheten om hvor mye skade støy- og lydnivå kan gjøre, samt påvirkningskraft av miljøet rundt respondenten, gjør at holdningene til valgene de tar angående preventive tiltak ikke er helt optimale.

Vi har funnet merkbare forskjeller i holdninger når det kommer til konsert kontra utesteder. Terskelen for å bruke hørselspreventive tiltak er mye lavere på konserter enn utesteder. Mange viser også til at de har fått tilbud om hørselsvern på konserter, mens svært få har opplevd dette på utesteder. Det kommer dog fram at interessen for bruken av hørselsvern er der mens tilbudet mangler. Negativiteten til hørselspreventive tiltak i studien blir knyttet opp

mot at det er vanskelig å prate sammen, respondentene ønsker å høre musikken ordentlig og det er flaut å bruke propper når ingen andre gjør det.

Konsertområder har kommunale retningslinjer for å ivareta besøkende med blant annet informasjon om høye lydnivåer og grenseverdier. Dessverre er det manglende lovverk eller retningslinjer for å ivareta besøkende på utesteder sammenlignet med f.eks. de som arbeider der og er pålagt under arbeidsmiljøloven. Vår studie håper vi vil bli et bidrag til det audiologiske miljøet, da den viser viktigheten av å innarbeide gode hørselsvaner fra tidlig alder. Forskningen viser at hørsel som tema fremdeles er uvisst hos de fleste. Videre ville det ha vært spennende å forske på hvordan utesteder kan ansvarliggjøres i større grad for hvilke lydmiljø de utsetter besøkende for. Det viktigste området for forskning vil uansett være å undersøke hvilke tiltak som vil øke bevissthet og kunnskap rundt dette emnet. Ut fra våre resultater kunne det også vært spennende å øke tilgjengeligheten for hørselsvern, og kontrollere om dette blir praktisert i den grad det vil være nyttig.

8.REFERANSER

- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211. [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)
- Alnuman, N. & Ghnimat, T. (2019) Awareness of Noise-Induced Hearing Loss and Use of Hearing Protection among Young Adults in Jordan. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(16), 1-14. <http://dx.doi.org/10.3390/ijerph16162961>
- Balanay, J. A. & Kearney G. (2015). Attitudes toward noise, perceived hearing symptoms and reported use of hearing protection among college students: Influence of youth culture. *Noise & Health*, 17(79), 394-405. <https://dx.doi.org/10.4103/1463-1741.169701>
- Barlow, C. & Castilla-Sanchez, F. (2012). Occupational noise exposure and regulatory adherence in music venues in the United Kingdom. *Noise & Health*, 14(57), 86-90. <http://dx.doi.org/10.4103/1463-1741.95137>
- Beach, E. F., Gilliver, M., & Williams, W. (2013). Leisure noise exposure: Participation trends, symptoms of hearing damage, and perception of risk. *International Journal of Audiology*, 52(1), 20-25. <https://doi.org/10.3109/14992027.2012.743050>
- Chung, J. H., Des Roches, C. M., Meunier, John. & Eavey, R. D. (2005). Evaluation of Noise-Induced Hearing Loss in Young People Using a Web-Based Survey Technique. *American Academt of Pediatrics*, 115(4), 861-867. <https://doi.org/10.1542/peds.2004-0173>
- Dalland, O. (2012). *Metode og oppgaveskriving for studenter* (5. utg.). Oslo: Gyldendal.
- Forskrift om støy på arbeidsplassen. (2006). Forskrift om vern mot støy på arbeidsplassen (FOR-2006-04-26-456). Hentet fra: <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2006-04-26-456>
- Gelfand, S. A. (2016). *Essentials of Audiology* (4. Utg.). New York: Thieme.
- Gilles, A., De Ridder, D., Van Hal, G., Wouters, K., Kleine Punte, A. & Van de Heyning, P. (2012). Prevalence of Leisure Noise-Induced Tinnitus and the Attitude Toward Noise in University Students. *Otology & Neurotology*, 33(6), 899-906. Doi: [10.1097/MAO.0b013e31825d640a](https://doi.org/10.1097/MAO.0b013e31825d640a)
- Gilliver, M., Beach, E. F. & Williams, W. (2013). Noise with attitude: Influences on young people's decisions to protect their hearing. *International Journal of Audiology*, 52(1), S26-S32. <https://doi.org/10.3109/14992027.2012.743049>
- Gilliver, M., Beach, E. F. & Williams, W. (2014). Changing beliefs about leisure noise: Using health promotion models to investigate young people's engagement with, and attitudes towards, hearing health. *International Journal of Audiology*, 54(4), 211-219. <https://doi.org/10.3109/14992027.2014.978905>

- Gjestland, T. (2018, 05.desember). Støy. Hentet fra: <https://snl.no/støy>
- Johannessen, A., Tuft, P. A. & Christoffersen, L. (2016) *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (5. Utg) Oslo:Abstrakt forlag
- Johnson, O., Andrew, B., Walker, D., Morgan, S. & Aldren, A. (2014). British university students' attitudes towards noise-induced hearing loss caused by nightclub attendance. *The Journal of Laryngology & Otology*, 128(1), 29-34.
<http://dx.doi.org/10.1017/S0022215113003241>
- NTNU. (2019). NTNU - Tall og fakta. Hentet fra <https://www.ntnu.no/tall-og-fakta>
- Olsen Widén, S. E. & Erlandsson, S. I. (2004). Self-Reported Tinnitus and Noise Sensitivity among Adolescents in Sweden. *Noise & Health*, 7(25), 29-40.
<https://search.proquest.com/docview/203678807?accountid=12870>
- REK – Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk. (2020, 03.februar). Samtykke og taushetsplikt. Hentet fra:
https://helseforskning.etikk.no/reglerogrutiner/soknadsplikt/samtykketaushetsplikt?p_dim=35000&_ikbLanguageCode=n
- REK – Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk. (2015, 26.juni). Hentet fra:
https://helseforskning.etikk.no/reglerogrutiner/soknadsplikt/sokerikkerek?p_dim=34999&_ikbLanguageCode=n
- Serra, M. R., Biassoni, E. C., Richter, U., Minoldo, G., Franco, G., Abrahm, S., Carignani, J. A., Joekes, S. & Yacci, M. R. (2005). Recreational noise exposure and its effects on the hearing of adolescents. Part 1: An interdisciplinary long-term study. *International Journal of Audiology*, 44(2), 65-73. <https://doi.org/10.1080/14992020400030010>
- Smith P. A., Davis, A., Ferguson, M. & Lutman, M. E. (2000). The prevalence and type of social noise exposure in young adults in England. *Noise & Health*, 2(6), 41-56.
<https://search.proquest.com/docview/203684787?accountid=12870>
- Svartdal, F. (2020, 14.februar). Bevissthet. Hentet fra: <https://sml.snl.no/bevissthet>
- Svartdal, F. (2018, 08.juni). Holdning. Hentet fra <https://snl.no/holdning>
- Trondheim Kommune. (2019, 22.mai). Støy fra musikkanlegg og høyttalere. Hentet fra:
<https://www.trondheim.kommune.no/stoyframusikk/>
- Tye-Murray, N. (2015). *Foundations of Aural Rehabilitation: Children, Adults, and Their Family Members* (4. Utg). Stamford: Cengage Learning.
- WHO – World Health Organization. (2015, 27. februar). 1.1 billion people at risk of hearing loss. Hentet fra: <https://www.who.int/mediacentre/news/releases/2015/ear-care/en/>
- Widén, S. E., Holmes, A. E., Johnson, T., Bohlin, M., & Erlandsson, S. I. (2009). Hearing, use of hearing protection, and attitudes towards noise among young American adults.

International Journal of Audiology, 48(8), 537-545.
<https://doi.org/10.1080/14992020902894541>

Williams, W., Beach, E. F. & Gilliver, M. (2010). Clubbing: The cumulative effect of noise exposure from attendance at dance clubs and night clubs on whole-of-life noise exposure. *Noise & Health*, 1(48), 155-158. Doi: 10.4103/1463-1741.64970

Zocoli, A. M. F., Morata, T. C., Marques, J. M. & Corteletti, L. J. (2009). Brazilian young adults and noise: Attitudes, habits, and audiological characteristics. *International Journal of Audiology*, 48(10), 692-699. <https://doi.org/10.1080/14992020902971331>

Vedlegg I

Informasjonsskriv og samtykkeskjema

Spørreundersøkelse om bevissthet og holdninger rundt frivillig støyeksponering, og vern av hørsel på utesteder/konserter

Spørreundersøkelse om bevissthet og holdninger rundt frivillig støyeksponering, og vern av hørsel på utesteder/konserter. Med frivillig støyeksponering menes støy du selv utsetter deg for.

Dette surveyet inneholder spørsmål angående studentenes holdninger og bevissthet rundt frivillig støyeksponering på utesteder/konserter i Trondheim. Vi ønsker at du som besvarer skal svare så ærlig som mulig, og velge de alternativene som passer deg best.

Alle resultater blir behandlet anonymt, og slettet når oppgaven er ferdig. Den kan derfor ikke spores tilbake til informanten. Du kan når som helst velge å trekke deg underveis i undersøkelsen, da vil din besvarelse slettes.

Resultatene fra denne undersøkelsen vil brukes i forbindelse med en bacheloroppgave for audiografutdanningen ved NTNU.

På forhånd, tusen takk for hjelpen!

Ved å trykke på “JA” samtykker du i å frivillig delta på denne studien og vil blir videresendt til undersøkelsen som tar ca. 10 minutter.

Vedlegg II

Spørreundersøkelsen

Begrepsavklaring

Underveis i denne undersøkelsen vil vi bruke ordet “utested”. Med dette mener vi utesteder der musikken er konstant og høy, som f.eks. Heidis, Downtown, Studio 26, The Mint og lignende.

Vanlig studiemåned = ikke sommerferie/eksamensperiode

UTESTED

Kjønn:

Kvinne

Mann

Alder:

1. Hvor ofte i gjennomsnitt er du på utesteder i Trondheim? (Ta utgangspunkt i en vanlig studiemåned)

3 eller flere ganger i uken

2 ganger i uken

1 gang i uken

2 ganger i måneden

1 gang i måneden

Sjeldnere

2. Hvor mye tid i gjennomsnitt er du på utested(er) på en kveld?

1-30 min

30-60 min

60-90 min

1,5-3 timer

3-4 timer

4 timer eller mere

3A. Hvor ofte bruker du disse formene for beskyttelse av hørselen på utesteder?

Skumpropper (myke propper): alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Vokspropper (type sov i ro): alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Formstøpte støypropper: alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Går ut av lokalet (ta en pause): alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Går bort fra musikken (bevisst stiller seg unna): alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Annet: alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

3B. Hvis du valgte annet, skriv hva du bruker her.

4. Hva er grunnen til at du velger å bruke en form for beskyttelse av hørselen på utesteder?

(det er mulig å velge flere alternativer)

Jeg synes musikken er ubehagelig høy

Bekymret for å få tinnitus

Bekymret for å få hørselstap

Bekymret for å få søvnproblemer

Jeg synes det er viktig å passe på hørselen

Vet ikke

Bruker ikke beskyttelse

5. Hva er grunner til at du ikke velger å bruke en form for beskyttelse av hørselen på utesteder? (det er mulig å velge flere alternativer)

Det er flaut å bruke propper (rent kosmetisk)

Det er ubehagelig å ha proppen i øret

Jeg forventer at musikken skal være høy

Glemmer det

Bryr meg ikke

Vanskelig å kommunisere

Det er vanskelig å få proppene til å sitte
Ønsker ikke å skille meg ut
Jeg vil høre musikken ordentlig
Føler ikke musikken er for høy
Det er bedre stemning med høy musikk
Jeg har ikke tenkt over dette
Bruker beskyttelse

6. Har du opplevd at det deles ut noen form for beskyttelse for hørsel på utesteder?

Ja

Nei

7. Benytter du deg av/ville du benyttet deg av tilbudet om det var tilgjengelig?

Alltid

Ofte

Av og til

Sjelden

Aldri

8. Hvor mange konserter har du vært på de siste 12 månedene?

Flere enn 4

4

3

2

1

Ingen

9A. Hvor ofte bruker du disse formene for beskyttelse av hørselen på konsert?

Skumpropper (myke propper): alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Vokspropper (type sov i ro): alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Formstøpte støypropper: alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Hørselsvern: alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Går ut av område (ta en pause): alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Går bort fra musikken: alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Står et stykke unna høyttalerne: alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Annet: alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

9B. Hvis du valgte annet, skriv hva du bruker her.

10. Hva er grunnen til at du velger å bruke en form for beskyttelse av hørselen på konsert?

(det er mulig å velge flere alternativer)

Jeg synes musikken er ubehagelig høy

Bekymret for å få tinnitus

Bekymret for å få hørselstap

Bekymret for å få søvnproblemer

Jeg synes det er viktig å passe på hørselen

Vet ikke

Bruker ikke beskyttelse

11. Hva er grunner til at du ikke velger å bruke en form for beskyttelse av hørselen på konsert?

(det er mulig å velge flere alternativer)

Det er flaut å bruke propper (rent kosmetisk)

Det er ubehagelig å ha proppen i øret

Jeg forventer at musikken skal være høy

Glemmer det

Bryr meg ikke

Vanskelig å kommunisere

Det er vanskelig å få proppene til å sitte

Ønsker ikke å skille meg ut

Jeg vil høre musikken ordentlig

Føler ikke musikken er for høy

Det er bedre stemning med høy musikk

Jeg har ikke tenkt over dette

Bruker beskyttelse

12. Har du opplevd at det deles ut noen form for beskyttelse for hørsel på konsert?

Ja

Nei

13. Benytter du deg av/ville du benytte deg av tilbudet om det var tilgjengelig?

Ja

Nei

14. Har du noen gang tatt deg selv i å tenke at lydnivået er for høyt på utested/konsert?

Alltid

Ofte

Av og til

Sjelden

Aldri

15. Tenker du noe over hvordan din hørsel påvirkes av høy musikk?

Alltid

Ofte

Av og til

Sjelden

Aldri

16. I hvor stor grad tror du at høy musikk kan forårsake hørselsrelaterte konsekvenser?

Hørselstap: veldig stor grad/stor grad/noen grad/liten grad/ikke i det hele tatt

Øresus: veldig stor grad/stor grad/noen grad/liten grad/ikke i det hele tatt

Søvnproblemer: veldig stor grad/stor grad/noen grad/liten grad/ikke i det hele tatt

Hodepine: veldig stor grad/stor grad/noen grad/liten grad/ikke i det hele tatt

Stress: veldig stor grad/stor grad/noen grad/liten grad/ikke i det hele tatt

17. Med tanke på din nåværende livsstil og utelivsvaner/konsertvaner, er du bekymret for å pådra deg:

Hørselstap: veldig bekymret/bekymret/lite bekymret/ikke bekymret

Øresus: veldig bekymret/bekymret/lite bekymret/ikke bekymret

Søvnproblemer: veldig bekymret/bekymret/lite bekymret/ikke bekymret

Hodepine: veldig bekymret/bekymret/lite bekymret/ikke bekymret

Stress: veldig bekymret/bekymret/lite bekymret/ikke bekymret

18. Har du noen gang forlatt et utested/konsert på grunn av høyt lydnivå?

Ja

Nei

19. Har du sett noe informasjon eller advarsler om høye lydnivå på utested/konsert?

Alltid

Ofte

Av og til

Sjelden

Aldri

20. Opplever du noen av følgende konsekvenser etter å ha vært utsatt for høy musikk på utested/konsert?

Øresus: alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Hodepine: alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Innsøvningsproblemer: alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Kortvarig hørselstap: alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri

Vondt i ørene (fysisk): alltid/ofte/av og til/sjelden/aldri